

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra rekreologie a cestovního ruchu

Role a fungování Klubu českých turistů v cestovním ruchu

Kraj Vysočina

Bakalářská práce

Autor: **Monika Štumpfová**
Studijní obor: **Management cestovního ruchu**
Vedoucí práce: **Mgr. Michal Trousil, PhD.**

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou zpracovala samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne 19.8.2015

Monika Štumpfová

Poděkování:

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Michalu Trousilovi, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady a pomoc, kterou mi poskytl v průběhu vypracování této práce.

Anotace

Téma: Role a fungování Klubu českých turistů v cestovním ruchu

Bakalářská práce se zabývá tématem Role a fungování Klubu českých turistů v cestovním ruchu a to konkrétně na území kraje Vysočina. V teoretické části se autorka věnuje Historii KČT a jednotlivým aktivitám jako je pěší turistika, cykloturistika, turistika na koni, vydavatelská činnost, značkařství a dalším aktivitám Klubu českých turistů. V praktické, výzkumné části práce se autorka zabývá tím, jak Klub českých turistů a jeho aktivity vnímají sami členové klubu. V této části práce je uveden i popis průběhu primárního a sekundárního výzkumu. Primární výzkum spočíval v dotazníkovém šetření a místním terénním šetřením. Sekundární výzkum byl proveden formou obsahové analýzy textu dostupných zdrojů. V závěru práce se nachází další návrhy a doporučení pro vývoj Klubu českých turistů.

Klíčová slova: Klub českých turistů, turistika, kraj Vysočina

Annotation

Title: Role and functioning of the Club of Czech tourists in tourism

The Bachelor Thesis deals with the theme Role and operation of the Club of Czech Tourists in tourism and specifically in the region Highlands. In the theoretical part, the author describes the history of the Club and various activities such as hiking, biking, hiking on horseback, publishing, značkařství and other activities of the Club of Czech Tourists. In practice, the research part the author discusses how the Czech Tourist Club and its activities perceive themselves members of the club. In this part contains a description of the course of primary and secondary research. Primary research was based on questionnaires and local field research. Secondary research was conducted through content analysis

of available resources. In conclusion, there are other suggestions and recommendations for the development of the Czech Tourist Club.

Key words: Czech Tourist Club, tourism, Highlands region

Obsah

1	Úvod	1
1.1	Důvod výběru práce	1
1.2	Cíl práce	1
1.3	Metodický postup	2
1.3.1	Širší výzkumné cíle	2
2	Teoretická východiska	3
2.1	Historie KČT	3
2.1.1	Vznik a vývoj do 1. světové války	3
2.1.2	Rozvoj po ukončení 1. světové války	5
2.1.3	2. světová válka	7
2.1.4	Vývoj po 2. světové válce	7
2.1.5	Oblast KČT Vysočina	8
2.2	Pěší turistika	9
2.2.1	Pěší turistika ve 20- 30. letech 20. století	10
2.2.2	Úpadek a znovuoobnovení pěší turistiky	11
2.2.3	Vybrané pěší turistické trasy v kraji Vysočina	12
2.3	Cykloturistika	15
2.3.1	Cykloturistika ve vztahu k službám cestovního ruchu	15
2.3.2	Problémy cykloturistiky	16
2.3.3	Vybrané cykloturistické trasy v kraji Vysočina	16
2.4	Turistika na koni	18
2.4.1	Bezpečnost a pravidla na stezkách	19
2.4.2	Jezdecké stanice	20
2.4.3	Vybrané jezdecké stezky na Vysočině	21
2.5	Vydavatelská činnost	22
2.5.1	časopis Turista	22

2.5.2	Turistické mapy.....	23
2.5.3	Turistické známky.....	24
2.6	Značkařství	25
2.6.1	Historie značkařství.....	25
2.6.2	Vývoj délky vyznačených tras.....	27
2.6.3	Turistické značení v České republice.....	27
2.6.4	Financování turistického značení	30
2.6.5	Práce značkařů	30
2.7	Další aktivity Klubu českých turistů	32
2.7.1	Nové formy turistiky	32
2.7.2	Turistické chaty KČT	33
2.7.3	Výkonnostní odznaky.....	33
2.7.4	Síň slávy.....	35
3	Empirická část	37
3.1	Základní výzkumné otázky	37
3.1.1	Pracovní hypotézy.....	37
3.2	Vlastní průběh šetření.....	38
3.3	Výsledky dotazníkového šetření	39
4	Shrnutí výsledků	50
5	Závěry a doporučení.....	52
6	Seznam použitých zdrojů.....	54
6.1	Tištěné zdroje	54
6.2	Internetové zdroje	55
7	Přílohy	57
7.1	Dotazník.....	57
7.2	Seznam tabulek.....	61
7.2	Seznam grafů.....	61

1 Úvod

Fenomén setkávání se je něco, co patří k turistice a ještě více ke členství v jakémkoliv klubu. Kluby se zakládají proto, aby se v nich setkávali lidé, vyznačující určité názory, milující nějakou kulturní či sportovní činnost apod. Pro turisty je to, co je spojuje láska k turistice. Ta má dvě složky. První složka je pohybová, kterou klub zvládá dobře, umí zorganizovat pochody, cyklojízdy nebo vysokohorské túry. Druhá složka je poznávací, která je obsažena v dobře připravených akcích, jako jsou např. besedy, přednášky, společné zábavy nebo pořádání výstav a tu klub umí zvládnout také velmi dobře.

V České republice se stává turistika, ať už pěší, cykloturistika nebo jezdecká turistika stále oblíbenější. Důkazem jsou stále nové, vznikající turistické trasy pro všechny druhy turistiky. Kraj Vysočina nabízí turistům rozmanitou krajinu s řadou kulturních a přírodních památek. Společně s dobře rozvinutou infrastrukturou a výhodnou polohou se stává cílem mnoha turistů.

Tato bakalářská práce je rozdělena do tří částí. V první části je formulován cíl práce a metodika zpracování. V druhé teoretické části bakalářské práce jsou jednotlivé aktivity KČT, mezi které patří údržba turistického značení, vydávání turistických map, pořádání turistických akcí pro veřejnost v mnoha druzích turistiky nebo vydávání kalendářů akcí blíže představeny. Třetí část je empirická, kde se nachází základní výzkumné otázky a hypotézy, sbírání informací a průběh šetření společně s výsledky šetření a jejich shrnutím. Závěr práce tvoří návrhy a doporučení pro fungování Klubu českých turistů.

1.1 Důvod výběru práce

Hlavním důvodem výběru práce byl kladný vztah autorky k turistice – pěší, cykloturistice i turistice na koni. S Klubem českých turistů se autorka měla možnost seznámit v dětství, kdy se účastnila několika „vejšlapů“ a týdenního turistického tábora pořádaného KČT odborem Chrudim v Březinách. Autorka si toto území vybrala záměrně, jelikož Vysočina je oblast mnoha turistických možností a krásné přírody. Kladný vztah autorky k přírodě, poznávání a aktivnímu odpočinku byl motivací ke zpracování této bakalářské práce.

1.2 Cíl práce

Cílem této bakalářské práce je zhodnocení přínosu Klubu českých turistů v cestovním ruchu od jeho založení až po současnost v kraji Vysočina z hlediska motivace členů Klubu českých turistů a následně navrhnout možnosti zlepšení a nová opatření, která by oslovila širokou veřejnost, aby se staly členy Klubu českých turistů.

1.3 Metodický postup

Jako rámcová metoda k ověření hypotéz byla zvoleno dotazníkové šetření. Její metodické provedení je podrobně popsáno v kapitole 3.1. Jednotlivými použitými ověřovacími metodami bylo terénní šetření, dotazníkové šetření, obsahová analýza textu a sekundárních zdrojů.

Dotazníkové šetření bylo zvoleno jako ověřená výzkumná forma, která se v této oblasti výzkumu běžně používá,

V první fázi primárního výzkumu se autorka vydala do kraje Vysočina, kde zmapovala toto území a jeho příležitosti a možnosti v rámci Klubu českých turistů. V rámci sekundárního výzkumu autorka prostudovala relevantní odbornou literaturu a provedla obsahovou analýzu tisku, propagačních letáku, map, apod. Ve druhé fázi primárního výzkumu bylo provedeno dotazníkové šetření. Na základě výzkumných cílů a otázek a konkrétní znalosti území byly vydedukovány hypotézy. Formou indukce byly vytvořeny předběžné závěry, Syntézou nakonec vznikly závěrečné výsledky práce. Na základě výsledků práce a zjištěných poznatků byly navrženy závěry a doporučení.

1.3.1 Širší výzkumné cíle

Cílem této bakalářské práce bylo zhodnocení přínosu Klubu českých turistů v cestovním ruchu od jeho založení až po současnost, současně se zjištěním motivace a priorit současných členů Klubu českých turistů v kraji Vysočina a na základě výsledků šetření navrhnout možnosti zlepšení, které by oslovily širokou veřejnost, aby se staly členy Klubu českých turistů.

2 Teoretická východiska

2.1 Historie Klubu českých turistů

Klub českých turistů v roce 2013 oslavil 125 let od svého založení. Toto výročí oslavil mnoha turistickými akcemi pro veřejnost. Oslavy začaly Zimním srazem KČT v Jilemnici a skončily tradičním Posledním puchýřem, který se konal v roce 2013 v Humpolci (KČT, 2015)

2.1.1 Vznik a vývoj do 1. světové války

Jak je uvedeno na stránkách KČT (Historie KČT, 2011) KČT byl založen dne 11. června 1888 v Praze. V čele stál Vilém Kurz st. (předseda Národní jednoty pošumavské), Františkem Čížkem (předseda Národní jednoty Severočeské a architektem Vratislavem Pasovským. Za předsedu zvolil ustavující sjezd známého cestovatele, milovníka přírody a demokratického veřejného činitele Vojtěcha Náprstka, který plnil úlohu známé osobnosti v čele klubu, ale práci v klubu se moc nevěnoval a předsednické místo již po půl roce opustil na první valné hromadě KČT v lednu 1889.

Dalším předsedou se podle (Historie KČT, 2011) stal Jaroslav Zdeněk, který opět ve funkci setrval krátkou dobu a v roce 1890 ji předal architektovi a zámožnému podnikateli Vratislavu Pasovskému, který ve funkci setrval 25 let.

Dále stránky uvádí (Historie KČT, 2011), že prvním činem KČT bylo v roce 1889 organizování velké výpravy českých turistů na Světovou výstavu do Paříže, která byla jednou z hlavních senzací konce minulého století. Výpravy se celkem zúčastnilo 363 mužů a žen a její ohlas byl v české společnosti veliký. Pro vedení KČT se tato cesta stala velkou inspirací k dalšímu podnikání a zajistila první větší příjem do pokladny ve výši 1 000 zlatých tehdejší rakouské měny. Další podnikání KČT se soustředilo na „Jubilejní výstavu“ konanou v roce 1891 na pražském výstavišti, které bylo pro tento účel zřízené. Vedení klubu se rozhodlo, že se této akce zúčastní vlastním velkým pavilonem s rozměrným obrazem od malířů bratří Liebscherů. Tento pavilon, který byl po výstavě přenesen na vrchol Petřína a doplněn bludištěm, tam stojí dodnes. Na vstupném vydělali 18 000 zlatých, které se staly základem jmění klubu. Z těchto peněz poté byly financovány turistické

chaty, rozhledny, úpravy a značení turistických tras a další zařízení určená pro veřejnost.

Podle (Historie KČT, 2011) se souběžně s touto výstavou pustily do dalšího projektu, jehož inspirací byla Eiffelova věž v Paříži. Při příležitosti výstavy se rozhodly vybudovat na Petříně její zmenšeninu. Tato myšlenka byla představena Dr. Kurzem v lednu 1890 ve slavném fejetonu: „*Rozhledna na Petříně, obrázek z blízké budoucnosti Prahy.*“ (Historie KČT, 2011), 20. srpna 1891 bylo vše hotovo a na trať lanovky vyjely první vozy smíchovské firmy Ringhoffer. Lanovka i rozhledna jsou v provozu do dnešní doby.

Po tomto poněkud bouřlivém období nastala soustavná práce na úkolech danými stanovami a to v první řadě aktivní turistice. Jak stránky uvádí (Historie KČT, 2011) konaly se pravidelné vycházky do okolí měst (známý je pražský „kroužek šlapáků“), hromadné zájezdy (Krakov, Tatry, Dalmácie, Černá Hora, Bosny a Záhřebu). V roce 1896 podnikl KČT zájezd do Adršpašských skal, kde byla na jeho počest zasazena pamětní deska. Kromě hromadných akcí se konaly i výlety menších skupin či jednotlivců (např. v roce 1894 Island). V tehdejší „Časopise turistů“ se můžeme dočíst i o cestách na Saharu nebo do Skandinávie. Velkým cestovatelem byl i pozdější předseda KČT dr. Guth, který navštívil Afriku a dvakrát Ameriku. Mezi věrné přátele klubu patřili i světoví cestovatelé E. Stanko Vráz a Josef Kořenovský, kteří často přednášeli na schůzích KČT. Ze začátku se jednalo pouze o pěší výlety, které byly max. kombinované s železniční dopravou. Později se obohatily o lyžování.

Na základě (Historie KČT, 2011) v roce 1887 první pár lyží do ČR přivezl sportovní propagátor Josef Rössler Ořovský, který byl zakladatelem prvního „Českého SKI-klubu pražského.“ (Historie KČT, 2011). Jak je dále v Historii KČT (2011) uvedeno hlavním propagátorem lyžování se stal řídící učitel Jan Buchar, který v roce 1894 založil SKI-klub Jilemnice a během své 40 – leté funkce s ním pořádal nespočet zájezdů do Krkonoš a Jizerských hor. Lyžování se rychle šířilo. V Královohradeckém kraji je spojen s chatou KČT na Zvičině a se jmény stavitele Jarolímka a dr. Kopáčka, kde byly od roku 1911 pořádány lyžařské výcvikové kurzy a závody. V roce 1909 se ustanovil lyžařský kroužek při odboru KČT v Domažlicích a lyžařská turistika byla rozšířena i na Šumavu. O rozvoji lyžování v KČT svědčí i to, že od roku 1910 měl již „Časopis turistů“ zvláštní část věnovanou zimní turistice.

Jsou tam popisovány např. přejezdy členů přes Ještědský hřbet nebo 3 - denní hřebenový přejezd Šumavy. Klub toho roku také vydal samostatnou brožuru s uvedením odborů, kde se lyžování soustavně pěstuje a zasadil se i o zavedení zlevněného zpátečního jízdného o zimních víkendech u „c.k. železnic“ (Historie KČT, 2011) do Hostinného, Janských Lázní, Vrchlabí, Martinic a Trutnova. Sleva při předložení turistické nebo lyžařské průkazky byla až 40 %. Od roku 1889 byly zakládány i mimopražské odbory KČT – první v Berouně, Jilemnicích a Rychnově nad Kněžnou. Na Moravě se první odbor ustanovil v roce 1894 v Brně. V roce 1913 již měl KČT téměř 5400 členů.

2.1.2 Rozvoj po ukončení 1. světové války

Jak uvádí (Historie KČT, 2011) po vzniku Československé republiky v roce 1918 se KČT rychle vzpamatoval z válečných strastí a v následujících 10 letech došlo k jeho největšímu rozmachu. V roce 1927 měl 280 odborů se 60 000 členy a stal se největším z turistických spolků v ČSR a zároveň byl jediný s celostátní působností. Předsedou klubu byl dr. Guth – Jarkovský, který s výkonným výborem vypracoval nové stanovy klubu, které platily až do roku 1931.

Z českého klubu turistů se stal Klub československých turistů. Jak uvádí Štemberk, 2009:230) klub se změnou názvu připravil na expanzi na Slovensko, protože od roku 1919 se ke Klubu připojovali i slovenští turisté a vznikaly slovenské odbory. Slovenská turistika byla ještě v plenkách a výlučné postavení si tam udržovaly maďarské a německé spolky. V lednu 1919 se v Liptovském Mikuláši ustanovil tatranský turistický spolek, který ale neměl dlouhého trvání a sloučil se s Klubem československých turistů.

„KČST navázal na své dřívější aktivity, pokračoval ve značení turistických cest, budování chat a útulen. Na tuto činnost dostával od státu finanční podporu – buď ve formě subvencí nebo bezúročných půjček. V oblasti pohostinství přispíval ke zlepšení standardu poskytovaných služeb, neboť kvalitní zařízení označoval, zařazoval je do sítě stanic KČST a doporučoval je ve svém klubovém časopise. Tyto podniky poskytovaly také členům KČST slevy. Propagaci Československa pomáhal vydáváním turistických map, průvodců a pohlednic, pozitivní důsledky měla i spolupráce se zahraničními turistickými spolky. Těžiště zájmu Klubu zůstávalo stále v českých zemích. Nový úkol, který před KČST stál, by se dal zjednodušeně označit jako expanze,

kteřé nesměřovala jen na Slovensko na Podkarpatskou Rus, ale i do pohraničních oblastí českých zemí, které byly doménou německých turistických spolků. Další činností KČST byla záchrana a péče o historické památky.“ (Štemberk 2009:230-231)

Jak dále Historie KČT (2015) uvádí, plošné rozšíření klubu si vyžádalo novou celostátní organizační strukturu a navazující činnosti (značení tras, výstavby objektů, apod.). Toto bylo vykonáno v roce 1922 vydáním nového „Organizačního a jednacího řádu KČST“ (Historie KČT, 2011). „Akademický odbor KČST“ (Historie KČT, 2011) v Praze v roce 1919 a v roce 1922 v Brně se stal novým organizačním článkem klubu. V těchto odborech se sdružovali žáci středních a vysokých škol za účelem samostatného šíření turistiky mezi dospívající mládeží a také tím získávali zkušenosti pro další spolkovou činnost. Tito členové měli stanoven nižší členský příspěvek. Podle Štemberka (2009:231) do nového státu vstupoval KČST s velkými plány. V některých plánech navazoval na své předchozí aktivity, jako bylo organizování turistů nebo budování chat a rozhleden a nové postupně přibývaly (zlepšování úrovně pohostinství, podpora hospodářské úlohy cestovního ruchu).

Aktivní turistická činnost se obohatila o nové možnosti turistiky. Na základě Štemberka (2009:231) se KČST v první polovině 30. let potýkal s nedostatkem členstva mezi 20 – 30 lety, protože mladá generace měla zájem o jiné aktivity. Aby KČST tuto generaci přitáhnul, začaly v rámci Klubu vznikat např. bruslařské, lyžařské a vodácké kroužky. Rozšířila se zejména vodní turistika. Jak je uvedeno v Historii KČT (2011), první menší loděnice postavená KČST byla v Trenčíně, kde byly později uspořádané mezinárodní vodácké závody. Při pražském odboru KČST vznikl Kroužek vodních turistů, který si vystavěl vlastní loděnici v Braníku čítající nejdříve 80 lodí, později bylo rozšířeno na 100 lodí. Tento odbor také vypravil první auto s vlekem a pořádal veřejný vodácký závod Kamýk – Štěchovice. Později byly založeny kroužky vodních turistů v Hradci Králové, Žilině, Přerově nebo v Bratislavě.

Dále se rozvíjelo horolezectví (dnes nazýváno vysokohorská turistika). Na základě Historie KČT (2011) se tento druh turistiky začal rozšiřovat po získání přístupu do Vysokých Tater. V roce 1923 byla vztyčena vlajka na Gerlachovském

štítě. Této akce se zúčastnilo 203 členů. V roce 1924 vznikl při KČST tatranský klub James, který pořádal horolezecké týdny, výcvikové a kondiční tábory.

Štemberk (2009:231) uvádí, že největší období rozmachu KČST bylo na počátku 30. let, kdy v letech 1928 – 1935 dosáhl svého vrcholu a počet členů se téměř zdvojnásobil. *„Rozsah a rozmach činnosti Klubu lze doložit několika následujícími čísly: v roce 1937 Klub vlastnil 119 objektů a 28 spravoval. Některé z nich byly vybaveny i telefonem. Udržoval 40 000 km značených turistických cest, 23 hrady a zříceniny, 21 rozhlednu, 18 koupališť a plováren a v 900 místech spravoval noclehárny pro mládež. Ve 385 odborech sdružoval asi 100 000 členů.“* (Štemberk, 2009:232)

2.1.3 2. světová válka

O tomto období se lze dočíst jen stránkách Historie KČT (2011), kde je uvedeno, že v roce 1938 byly zabrány na základě Mnichovské dohody nejkrásnější pohraniční kraje a hory, takže se možnosti výletů, lyžování i horské turistiky silně omezily. KČST tímto ztratil 41 chat, 15 000 km značených turistických tras a 79 odborů s více než 10 000 členy. Odtržením Slovenska a Podkarpatské Rusi se zcela přerušily dvacetileté turistické styky a ztratily se mnohamilionové investice. Klub měl před sebou velké změny ve značení turistických cest, objevování nových zajímavých území a ani stavba chat v prvních letech války neustala (v této době byla postavena např. chata na Onom Světě v Povltaví, na Suchém vrchu u Poličky nebo na Andrlově Chlumu), pokračovala údržba zbylých hradů, vydávaly se turistické mapy a průvodce včetně časopisu turistů, který vycházel po celou dobu okupace bez přerušení. Na začátku roku 1939 se s KČT sloučil Svaz dělnických turistů a později i Česká obec turistická. Činnost klubu byla na konci války hodně omezena, ale organizačně zrušen nebyl a stal se útočištěm členů rozpuštěného Sokola a Junka a zůstal jedním z mála ohnisek národního života. Po osvobození se pustil s oživenou chutí do nové práce, která brzy byla opět potlačena.

2.1.4 Vývoj po 2. světové válce

Štemberk (2012:49) k této době uvádí, *„Poválečný domácí cestovní ruch je možno spatřovat nejprve v jeho jednoduchých až primitivních poválečných*

formách, kdy se jeho obsahem stala hlavně orientace na rekreaci, její zpřístupnění širokým vrstvám obyvatelstva, často účelově podle profesní, podnikové a závodové příslušnosti. Rekreace měla představovat odměnu nového režimu za pracovní výsledky. Napomáhal tomu vznik a začlenění nejrůznějších objektů, byla k tomu příležitost v tehdy známých rekreačních a turistických oblastechm specificky též nezalidněných územích pohraničí. Poptávku po takové rekreaci vyjadřovaly nejširší vrstvy občanů, kteří dříve převážně takové možnosti neznali, ale též ti, pro které vývoj znamenal poválečnou regeneraci dřívějších zvyklostí po celém československém území, tedy i vzájemně mezi Slovenskem a českými zeměmi. Po znárodnění materiálně technické základny obchodu, pohostinství a cestovního ruchu byla řada rekreačních objektů předána odborovým organizacím, podnikům a dalším institucím.”

Jak se lze z mnoha zdrojů dočíst, Klub českých turistů byl v únoru 1948, kdy moc převzali komunisti, zrušen a jeho majetek byl znárodněn. Členská základna byla začleněna do sjednocené tělovýchovy. Turistické aktivity se přesunuly pod odbory turistiky tělovýchovných jednot ČSTV. Znovu byl Klub českých turistů obnoven až po roce 1989. Ale ne všechny kluby svoji činnost znova obnovily. Ty kluby, které byly obnoveny, usilovaly o navrácení svého majetku, který jim byl znárodněn. Část majetku jim byla navrácená zpět, část po nabytí znova z nejrůznějších důvodů ztratily.

2.1.5 Oblast KČT Vysočina

„Název Kraje Vysočina souvisí se skutečností, že se tento správní celek rozkládá na podstatné části Českomoravské vrchoviny, vyvýšené zvlněné krajiny mezi oběma historickými zeměmi České republiky. Ta dosahuje nadmořské výšky přes osm set metrů ve dvou výrazných masivech, Žďárských vrších na severu kraje a Jihlavských vrších na jihozápadě. Hlavní evropské rozvodí táhnoucí se podél bývalé zemské hranice dělí kraj na dvě téměř stejné části. Kraj Vysočina se rozkládá na ploše 6 796 km², celkový počet obyvatel je 513 195. Zvlněná vrchovina, rozčleněná táhlými kopci a údolími, byla původně pokryta neprostupným pralesem. Generace lidí tuto část země proměnily v harmonickou kulturní krajinu, v níž se nachází množství lesů a hájků ale i pole, louky a pastviny. Každý potok je přehrazen řadou rybníků, které plní funkce od hospodářských přes rekreační až po krajinotvorné. Historie zanechala

na Vysočině množství památek, z nichž tři – historické centrum Telče, poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře u Žďáru nad Sázavou, Židovské město a bazilika sv. Prokopa v Třebíči – jsou zařazeny mezi světové kulturní dědictví UNESCO. Stopy dějin doplňují dílo člověka v krajině a dotvářejí její krásu. Přírodní bohatství kraje tvoří chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy, Železné hory, dále národní přírodní rezervace Mohelenská hadcová step, Velký Špičák a četné přírodní rezervace.“ (O kraji Vysočina, 2008)

Jak je uvedeno na stránkách KČST Vysočina, o.s. (2013) oblast KČT Vysočina byla založena 18.3.1992, kdy se konala ustavující konference v Jihlavě. U zrodu oblasti Vysočina bylo 17 odborů KČT z okresů Jihlava a Žďár nad Sázavou, kde v té době bylo registrováno celkem 941 členů. V roce 1992 vstoupil do oblasti ještě KČT Humpolec a postupně se přidávaly další odbory z okresů v kraji Vysočina. Oblast KČT Vysočina sdružuje všechny odbory KČT, které rozvíjí svou rozsáhlou turistickou a společenskou činností na území celého kraje Vysočina. V současné době má 1 748 členů ve 22 odborech KČT.

Jak dále stránky uvádí (KČT Vysočina, o.s., 2013) náplní výkonného výboru je součinnost při pořádání turistických akcí v oblasti a zajištění účasti na těchto akcích. Nepřetržitě od roku 1992 vydávají Kalendář turistických akcí. Redakční rada koordinuje akce na základě hlášenek došlých z odborů. Kalendář je distribuován zdarma všem členům, do informačních center v Kraji Vysočina i dalším zájemcům. Mezi další činnosti patří (KČT Vysočina, o.s., 2013) pořádání školení a seminářů vedoucích a cvičitelů turistiky, které se koná vždy v polovině října. Školení nových cvičitelů a vedoucích turistiky je pořádáno dle zájmu přibližně jednou za tři roky. Věnují se práci s mládeží, značení turistických tras, kdy značkaři udržují a obnovují nejen stávající tradiční turistické značky, ale vyznačují i nové projekty (např. v roce 2001 vznikl Jihlavský okruh, v roce 2011 naučná stezka B. Renyka), vedení klasifikace a udělování výkonnostních odznaků. Oblastní výbor KČT Vysočina se schází pravidelně každé druhé úterý v měsíci.

2.2 Pěší turistika

Zelenka, Pásková (2012:415) definují pěší turistiku jako: „*Forma CR, jejíž účastníci jsou motivováni aktivním pohybem v přírodě a bezprostředním kontaktem s přírodou. Realizací je nejčastěji chůze v přírodě (její variantou je nordic walking)*

jako hlavní náplň turistické aktivity, která může být doplněna dopravou mezi jednotlivými výchozími místy nebo mezi atraktivitami ČR. Je zahrnována mezi aktivity ekoturismu, geoturismu, je/může být významnou součástí přírodního turismu, silvoturistiky, dobrodružného CR. Variantami jsou horská turistika, vysokohorská turistika, tramping. V ČR významně podporuje a koordinuje pěší turistiku Klub českých turistů vybudováním a udržováním kvalitního značení husté sítě pěších tras a dalších druhů stezek.“

2.2.1 Pěší turistika ve 20. – 30. letech

„Turistika představovala jakýsi pilíř domácího cestovního ruchu a byla jednou z odpovědí na rostoucí zájem po aktivním trávení volného času a poznávání krás mladé republiky. Z pohledu podob byly podnikány jednodenní výlety do okolí měst stejně jako několikadenní horské túry. Turistika, tak nebyla chápána jako jedolitá činnost a Klub československých turistů rozlišoval její tři základní druhy:

- 1. cestovní, někdy označovanou i jako prázdninovou, spočívající v pěším (či s využitím veřejné dopravy) poznávání přírodních a kulturněhistorických krás,*
- 2. rekreační, která představovala jednu z nových podob turistiky a vyznačovala se menší pohyblivostí a sportováním v přírodě (tj. pobytem v přírodě s tělesným osvěžením) projevující se v podobě skautingu a trampingu, byla přitažlivá hlavně pro mládež,*
- 3. turistické sporty, které se prosazovaly vedle pěší turistiky a obvykle souvisely s použitým dopravním prostředkem (cykloturistika, vodáctví, lyžování, mototuristika, apod.)“ (Štemberk, 2009:227-228)*

Podle Štemberka (2009:228), zařazení turistiky mezi jednotlivé aktivity cestovního ruchu nebylo dobově jednoznačné., kde se setkávaly se různé pohledy turistických spolků. Včlenění turistiky do oblasti cestovního ruchu propagoval Klub československých turistů jako nejsilnější turistická organizace. Argumentace KČST vysvětlující primární příslušnost turistiky k cestovnímu ruchu a nikoli ke sportu stála na její poznávací úloze: *„Turistika neprovozuje se za účelem tělesné výchovy, nýbrž především za účely poznávacími, její hlavní charakteristikou je pobyt v krajině, cestování, vlastivědné sblížení a obohacování dojmy a poznatky.“* (Štemberk, 2009:228).

Podle Štemberka (2012:232) meziválečné období přilákalo k turistice i nižší sociální vrstvy, kdy cestování a turistika byly do té doby chápány jako výsada nejmajetnějších obyvatel. V této době zažila rozmach dělnická turistika, nejprve v průmyslově rozvinutém severočeském pohraničí a později i v českém vnitrozemí. Do jisté míry to souviselo se zlepšováním pracovních podmínek, činností socialistického hnutí a s celkovou demokratizací cestovního ruchu, kdy turistika byla často chápána i jako jeden z nástrojů sociálního pokroku a vzdělání, realizovaného formou alternativního způsobu trávení volného času spojeného s poznáváním přírodních a kulturních krás. Zájem turistů se v této době výhradně zaměřoval na přírodu a přírodní památky. Socialistická turistika byla také otevřenější pro ženy – turistky, což se projevovalo i organizováním rodinných výletů, jichž se účastnily i děti.

2.2.2 Úpadek a znovuoobnovení pěší turistiky

Havelka (2013) k tomuto tématu uvedl: *„Aktivní turistika je pohyb vlastní silou krajinou za účelem jejího poznání. Rozumíme-li krajinou vše, co nás obklopuje, tedy celou přírodu, obce, nejrůznější stavby historické i současné, dopravní cesty, ale také obyvatelstvo s jeho způsobem života, prací, kulturou a tradicemi a pohybem vlastní silou pak pohyb bez použití jakéhokoliv motorového pohonu – pak uvedená definice plně vystihuje podstatu aktivní turistiky. Ve druhé polovině 19. stol. to bylo jednoduché: pohyb vlastní silou byl možný jen pěšky, event. na koni. Koncem tohoto století se pak začaly používat lyže, jízdní kola a později i lodě. Všechny tyto způsoby pohybu v krajině se rozvíjely vedle sebe, stále však kralovala pěší turistika. Pak však přišel v 90. letech 20. stol. raketový nástup cykloturistiky. Byl dán třemi faktory: velkým zdokonalením jízdních kol, snahou lidí poznávat vše rychleji (v důsledku toho pak povrchněji) a nakonec úžasnou reklamou, kterou rozvinuli výrobci jízdních kol. Mnozí turisté začali proto tvrdit, že pěší turistice je asi odzvoněno, že příště se vše bude odehrávat na kolech. Přitom jsme se jaksi zapomněli podívat na měnící se podmínky pro pěší turistiku. Cesty nám začali masivně asphaltovat, s rozvojem komunikací pro motorovou dopravu jsme mnohde, zejména v údolích, ztratili možnost samostatného vedení pěší trasy a převedli jsme ji na veřejnou komunikaci, různé liniové stavy nás nutily ke změně původních tras apod. Ve srovnání s reklamou na využití jízdních kol v turistice jsme nepřišli včas se stejně silnou reklamou*

na výhody, poslání a jedinečnost pěší turistiky. Vždyť jen ona může zprostředkovat skutečné poznávání světa vlastními smysly, ale jen ona může přivést aktivního turistu do prostředí světa, ve kterém je rychlost určována přírodou, ve které není aktivní turista rušen žádnými nepřírodními zvuky a hlukem a ve kterém komunikuje s lidmi bez použití technických prostředků. Toto všechno si již dříve uvědomili v Německu a začali přemýšlet, jak vytvořit lepší podmínky pro pěší turistiku. Přelomovou změnu přinesl v letech 2000 – 2001 projekt prof. Brämera z Univerzity v Marburgu na vytvoření zcela nové pěší turistické trasy, která je pro turistu příjemná, dává mu možnost poznání co největšího množství zajímavých míst v krajině, zajímavých jevů ve společnosti i v přírodě. Dnes je v Německu již 60 certifikovaných tras. Na těchto trasách výrazně stoupla frekvence jejich využití. Ve srovnání s klasickými trasami, které stejnými místy procházely dříve, stoupl pěších turistů někde i na dvojnásobek. A právě tehdy se začalo mluvit o renesanci pěší turistiky. Na konci května 2013 bylo vyškolen v rámci přípravy evropského projektu nové hřebenové cesty v Krušných horách prvních šest Čechů – členů KČT v německém Klingenthalu, aby uměli vysvětlit a použít evropskou normu při návrhu pěších tras, určených pro certifikaci.“

2.2.3 Vybrané pěší turistické trasy v kraji Vysočina

V České republice je přes 40 000 km značených pěších tras, z toho v kraji Vysočina jich je přes 3 000 km. (KČT Vysočina, o.s., 2013)

Naučná stezka Čerřínek

Této naučné stezce je věnovaná značná část expozice v muzeu v Dolní Cerekvi. Naučná stezka Čerřínek patří mezi nejstarší u nás. Průvodce po ní byl vydán již v roce 1989 a při návštěvě expozice v muzeu je rozdávána zdarma. Jak uvádí Novák (2013) Vrchol Čerříнку se nachází v nadmořské výšce 781,2m. Výhled ani rozhledna se tam nenachází, občerstvit se dá v Krčmě Čerřínek nebo v chatě Čerřínek. Dolní Cerekev i Přírodní park Čerřínek se nachází v turistické mapě č. 77 – Jihlavské vrchy a Pelhřimovsko Jih v sektoru A 6. Na naučnou stezku Čerřínek je nejlépe dojít po modré turistické značce. Od železniční stanice je její výchozí bod vzdálen asi 3,5 km a nachází se u soustavy tří chovných rybníků. Naučná stezka měří asi 6 km a na vrchol Čerříнку vede odbočka po žlutém

turistickém značení na hřeben kolem Chaty Čeřínek, odkud ještě zbývá 500 m mírným stoupáním po červených trojúhelníčkách.

Havlíčkův vršek

Jak uvádí Vála (2013) na některých mapách je označen prostým názvem Vršek, na jiných je jen bezejmennou kvótou a na dalších jej vůbec nenajdete. A přesto existuje – nedaleko Batelova, městyse ležícího mezi Pelhřimovem a Třeští. Batelov byl v mládí oblíbeným místem Karla Havlíčka, tedy ovšem ještě nikoliv Borovského. Cesta k němu vede od barokního kostela sv. Petra a Pavla, který je dominantou nejen náměstí, ale celého Batelova po žluté značce vzhůru. Na vrchol však značka nevede, musí se z ní odbočit vlevo do lesa. Temeno kopce je kamenité a poměrně členité, a často se stává, že básníkovo oblíbené místo se nenajde hned na první pokus. Poznat jde snadno, protože v roce 1921, při příležitosti 100. výročí od narození K.H.B., bylo osazeno pamětní deskou. Dnes je toto místo bohužel zanedbané a zarostlé náletovými dřevinami.

Příběhem krajiny pod Čtyřmi palicemi

Na základě Hlouška (2013) skoro pětakilometrové putování po nové naučné stezce začíná u jihovýchodního okraje Křižánek, těsně za mostkem přes Svatku poblíž silniční odbočky do Českých Milov a Březin. Úvodní úsek má společný s trasou zelené značky směřující sem od Milovského rybníka. Později vede samostatně terénem, převážně po lesních cestách a současně se krátce dotkne žluté výstupové cesty na Čtyři palice. Každý panel uvádí přesně polohu a přístup k následujícímu zastavení, tudíž i s podprůměrným smyslem pro orientaci jde úspěšně absolvovat bez jakéhokoliv tápání. Okruh stezky je zároveň výborně přístupný příjemnou zkratkou ze sousedních Milov. Kde nejprve u hospody u autobusové zastávky cesta vede po starém zeleném značení přes louku, bezpečnou pěšinou překonává svratecké mokřady a za nimi již je vidět panel 17. Zastavení naučné stezky.

Naučné stezky okolím Telče

Jak uvádí Provazníková (2013) Telč je jedno z našich nejkrásnějších měst, kde se nachází renesanční náměstí s přilehlým parkem a uličkami. Ve městě a jeho

blízkém okolí se nachází několik naučných stezek. Jednou z nejcennějších přírodních partií je lokalita Telčský luh a kolem něj procházející naučná stezka V Lipkách. Alej dlouhá 1,4 kilometru spojuje podzámeckou zahradu s bývalou bažantnicí, panskou myslivnou a oborou, která byla později přeměněna na lesopark. Na cestě je 10 zastaveních, která seznamují návštěvníky s místním životem zvířat. Na trase se také nachází kaple svatého Karla Boromejského, která byla vybudována na místě nazvaném Vlčí jámy. Naučná stezka se vrací do Telče alejí Kaštanka a dále vede kolem rybníčků se sádkami.

Další stezka nese název Město a voda a začíná u lávky spojující historické centrum. Pojednává o funkci a nezbytnosti vody v životě sídla. Telčské historické centrum je obklopeno několika rybníky (Úlický, Štěpnický a Staroměstský). Tato naučná stezka vede kolem Staroměstského rybníka, prochází Starým městem a kolem kostela Matky Boží. Zajímavostí na této trase je parní mlýn z roku 1533, který je od roku 2003 na seznamu nejohroženějších památek (Provazníková, 2013).

Třetí stezka (Provazníková, 2013) je planetární stezka, kterou vytyčili žáci ZŠ Hradecká ke Dni Země. Stezka má délku 6,5 km a vede od školy do Lipek a dále červeně značenou Březinovou stezkou do Řásné. Délka stezky a její jednotlivá zastavení představují model sluneční soustavy v měřítku 1:1 miliardě.

Radostínské rašeliniště

„V samém srdci Vysočiny, severně od Velkého Dářka, které je známým a často navštěvovaným cílem mnoha návštěvníků, se nachází mimořádně zajímavá přírodní lokalita, která je méně známa a spíše opomíjená. Jde o národní přírodní památku Radostínské rašeliniště, nacházející se asi 1 km východně od obce Radostín, odkud k němu vede cesta po zelené značce příjemnou březovou alejí. Rašeliniště leží v nadmořské výšce kolem 620m n.m., má rozlohu 30,5 ha a jeho ochranné pásmo činí dalších 35 ha. Národní přírodní památkou bylo vyhlášeno v roce 1987.” (Prášil 2013)

Jak uvádí Prášil (2013) územím prochází naučná stezka od nedalekého malého Dářka. Rašeliniště bylo vytvořeno zarůstáním mělkého předvěkého jezera vrchovištní rašelinou, která zde dosahuje vrstev přesahujících 3m a je řídce porostlé borovicí lesní a borovicí blatkou, hojně tu roste borůvka černá, brusinka bažinná, vřes obecný a suchopýr pochvatý. Z vzácnějších rostlin to je rosnatka

okrouhlolistá bazanovec kytkokvětý či všivec bahenní. Přírodovědci uvádějí, že zde žije přes 500 druhů motýlů, běžní jsou také obojživelníci jako je ropucha obecná, několik druhů skokanů nebo rosnička zelená. Rašeliniště stojí za návštěvu, ale je potřeba dbát pokynů a procházet jej výhradně po vyznačené naučné stezce, z níž vše podstatné je vidět. Doporučená je mapa KČT č. 48 - Žďárské vrchy.

2.3 Cykloturistika

„Jedna z forem turistiky, aktivní cestování zaměřené na poznávání přírodních a společenských zajímavostí v určité oblasti na kole, nejčastěji pomocí speciálně upraveného cestovního kola (trekingové kolo), městského kola nebo horského kola, méně často na silničních kolech, a to především za cíli mimo zastavěná území. Využívá komunikace se zpevněným i přírodním povrchem, cykloturistům často nevadí menší zajižďka. Požadavek je atraktivní prostředí a co nejvyšší bezpečnost, cykloturisté jsou velmi rozmanití motivací, věkově i výkonnostně. Populární se stávají komplexy služeb bike and ride (kombinace dopravy vlakem a jízdy na kole), zvyšuje se kvalita služeb pro cykloturistiku (viz v ČR projekty bike and ride, Česko jede, Cyklisté vítáni), budovány jsou cyklostezky, cykloturistické trasy, místní cyklotrasy, dálkové cyklotrasy a naučné stezky pro cykloturisty. Cykloturistika se řadí mezi formy relativně šetrné k životnímu prostředí, ale vzhledem k eroznímu působení není vhodná např. v některých částech chráněných územích, zejména národních parků.“
(Zelenka, Pásková, 2012:90-91)

2.3.1 Cykloturistika ve vztahu k službám cestovního ruchu

„Hosté, kteří přijíždějí na kolech, jsou pro stravovací a ubytovací zařízení typem zákazníků, kterých přibývá. Získat je nevyžadovalo ve většině případů žádné velké investice. Potřeby cykloturistů závisejí do značné míry na túře, kterou podnikají. Podle vědeckých poznatků bývá motivem pro výběr cyklistické trasy většinou touha být v přírodě, sport a pohyb, kultura a v neposlední řadě i snaha strávit dovolenou bez auta. Motivem však není levná dovolená. Kdo stráví den na kole, dopřeje si většinou dobrou večeři a na noc pohodlnou postel. Cykloturisté využívají každý způsob přenocování – od kempu až po pětihvězdičkový hotel. Žádnou roli však přitom nehraje to, zda je na pokoji televizor, ale důležité je, zda má pokoj koupelnu,

ev. sprchový kout. Cyklisté jsou večer skutečně unaveni a hladoví, jsou proto obvykle rádi, má-li ubytovací zařízení i možnost stravování. Pohostinství, která leží na cykloturistických trasách, vydělávají zpravidla na tom, že jejich hosté, přijíždějící na kole spotřebují více potravin. Vzhledem k tomu, že si nemohou vézt mnoho věcí s sebou, obstarávají si denně nové jídlo. Nejsou jako turisté, kteří jedou s přívěsem a několik týdnů mohou žít z toho, co si vezou v kufru. Kromě toho je pro cyklisty charakteristické, že si rádi udělají přestávku a zajdou do restaurace. Pokud chce podnik cestovního ruchu vyhovět přáním cykloturistů, měl by splňovat následující minimální požadavky: kvalitní, pokud možno zastřešení odstavné plochy pro kola, která jsou na dohled (kola a zavazadla pod kontrolou) nebo uzamykatelný prostor pro kola a zavazadla, nabídka nápojů vhodných pro cykloturisty, např. cyklistický drink (1/2 1 ovocné šťávy s minerálkou, ovocné či bylinkové čaje (cena by měla být nižší než cena piva), opravářský kufr s nejdůležitějším nářadím, regionální cykloturistické mapy, autobusové a železniční jízdní řády.“ (Němčanský, 1999)

2.3.2 Problémy cykloturistiky

„Na stávajících v terénu vyznačených trasách se vyskytuje velké množství závad, které ohrožují bezpečnost jak cyklistů, tak i ostatních účastníků silničního provozu. Jde zejména o vedení řady cyklistických komunikací po silnicích (a to včetně dopravně intenzivně využívaných komunikací I. či II. třídy), případně po rozbitých nebo špatně sjízdných místních a účelových komunikacích. K dalším nedostatkům lze zařadit i četné lokální poruchy ve vedení tras, jako jsou např. scházející mosty, propustky a jiné závady.“ (Vystoupil, 2006)

Podle Vystoupila (2006) je celý systém dodnes nedobudovaný, kdy hustota tras v území je nevyvážená a navíc není důsledně dodržována metodika Klubu českých turistů při značení tras. To zřejmě souvisí se skutečností, že o rozvoj tohoto druhu dopravy (a to včetně značení samotných tras) usiluje více subjektů s různým rozsahem působnosti (celostátní, krajské/regionální i místní/lokální subjekty). Přitom platí, že zúčastněné subjekty mezi sebou navíc často nemají jednoznačně rozdělené kompetence.

2.3.3 Vybrané cykloturistické trasy v kraji Vysočina

Zelenka, Pásková (2012:90) definují cykloturistickou trasu jako „komunikaci pro cykloturistiku, která vede většinou po horších polních a lesních cestách nebo terénem. V ČR je vyznačena pásovými značkami KČT (cykloturistická značka a šipka, cykloturistická směrovka).“

Ze Stonařova alejí k zámečku Aleje

Městys Stonařov leží na silnici mezi Jihlavou a Znojmem. Lesní komplex se rozkládá jihovýchodním směrem od Stonařova. Jak uvádí Vála (2013) jedná se o nenáročný terén, který si oblíbili cyklisté, kteří mohou využít cyklostezek č. 5200 a 5111. Cílem cesty je lesní mýtina, kde se nachází lovecký zámeček nazývaný Aleje. Současně se stavbou zámečku byly založeny aleje, které daly celému lesnímu komplexu jméno. Je jich sedm (Stonařovská, Brtnická, Opatovská, Kněžická, Jestřebská, Zelená a Tabulní) a vedou přímo od zámečku tak, aby ze všech byla viditelná jeho věžička. Zámek doplňují tři hájovny a dva dřevěné polygonální altány se zděnými pilíři.

Přes Chotěboř do Havlíčkova Brodu

Jak uvádí Ottův turistický průvodce (2010:15-16) délka této trasy je 62 km s celkovým převýšením 600m. Trasa začíná ve Ždírci nad Doubravou u nádraží, odkud vede po žluté turistické značce k CT 5127 až do Jistebnice, kde pokračuje po CT 4156. Nad Jiříkovským rybníkem pokračuje po CT 4153 do centra Havlíčkova Brodu. Mezi zajímavosti na této cestě patří renesanční zámek v Novém Studenci, socha Jana Nepomuckého v Libici nebo kostel sv. Vavřince v Čachotíně.

Na kole za historií Telče a Třebíče

Na základě Ottova turistického průvodce (2010:51-52) je délka této trasy 43 km s převýšením 540m. Trasa začíná v Telči na vlakovém nádraží, odkud vede po CT 5091. Pokračuje po CT 16 a od rozcestí u trati opět pokračuje po CT 5091. Na křižovatce u obce Panenská Rozsídka odbočuje na CT 5092 až do Opatova, odkud vede po CT 5111 do Řípova, odkud pokračuje po modré CT 5104 do centra města Třebíče. Mezi zajímavosti na této trase patří panoramatický výhled na Opatov, bazilika sv. Prokopa u Karlova náměstí.

Z Pelhřimova do Humpolce

Ottův turistický průvodce (2010:67-68) uvádí délku trasy 30 km a s celkovým převýšením 670 m. Trasa začíná na pelhřimovském nádraží, pokračujeme směrem do centra, kde se napojuje na CT 5129, která pokračuje k CT 1223. Z dědiny Svépravice pokračuje po CT 1224 na Želiv, kde odbočuje na CT 1218 k vodní nádrži Trnávka. Odkud vede po CT 161 až do Humpolce. Mezi zajímavosti na této trase patří umělý sportovní kanál pod hrází vodní nádrže Trnávka, památný Žižkův dub a klášter s kostelem Narození Panny Marie.

2.4 Turistika na koni

„Hipoturistika je forma CR, jejíž účastníci jsou motivováni vyjížděkami či vícedenním putováním na koních a odehrávají se nejčastěji v rámci pobytu na koňské farmě nebo horstelu. Jízda na koni může být součástí léčebného CR (hipoterapie). Krátké jízdy na koni jsou na celém světě zpravidla drahou atrakcí na mnohých místech soustředění návštěvníků. V ČR je postupně budován systém místních i dálkových stezek pro hipoturistiku.“ (Zelenka, Pásková, 2012:246)

Turistika na koni je ideální možností propojení myšlenek rozvoje cestovního ruchu, rozvoje venkova, zdravého využití volného času a budování vztahu k přírodě. Koňské stezky u nás fungují již několik let. Jsou určeny pro ty, kteří se svými koňmi nemají sportovní ambice, ale chtějí si v sedle svého koňského partnera společně s partou přátel užít legraci a poznat nová zajímavá místa. Okolní krajina nabízí krásnou kulisu a často se stává, že si člověk ze sedla všimne toho, čeho by si normálně nevšiml. Turistika na koni může být relaxem a možností být blíže k přírodě nebo se z ní může stát i životní styl. Pro místní obyvatele může znamenat setkání s jezdcem na koních nejen ekonomický přínos, ale často i malý návrat do dětství, kdy byl venkov plný koní, a kdy člověk nemohl spěchat víc, než mu umožnily kroky jeho koně. (Vlastní zpracování, 2015)

Zakladatelkou koňských stezek v České republice je Ing. Milena Andrllová, která je zároveň i předsedkyní sekce turistiky na koni v rámci Klubu českých turistů.

„V roce 2003 byl uspořádán na chatě Pod Kletí sraz několika desítek zájemců z celé České republiky a akce se setkala s velkým zájmem. Časem se připojily také jednotlivé kraje a Evropská unie, díky nimž se také daří získávat finance

na udržování a rozšiřování stávajících i nových stezek. Turistika v České republice v čele s Klubem českých turistů má jedno z nejlepších značení na světě a z toho jsme vycházeli. Značení koňských stezek je na celém území jednotné, a proto se dá snadno propojovat mezi jednotlivými kraji. První u nás zakreslená značka byla vytvořena na Kleti na kmeni jedné břízy.“ (Weinzettelová,2013)

Podle Weinzettelové (2013) se sekce turistiky na koni snaží získávat zkušenosti v zahraničí (např. Německo, Rakousko), kde turistika na koni funguje déle. Tyto nově získané zkušenosti potom předávají zase dále a podle vzoru České republiky se vytváří stezky na Slovensku, Maďarsku nebo v Rumunsku. Budování nových stezek má vliv nejen na rozvoj turistiky, ale přináší možnost setkávání se lidí a koní z nejrůznějších koutů republiky i zahraničí. Stezky v České republice jsou každoročně využívány i mezinárodními organizacemi. Jezdecké stezky se dělí na průběžné, jejichž trasa netvoří uzavřený celistvý kruh a okružní, u kterých trasa vychází z určitého bodu a do stejného bodu se zase vrací. Sekce turistiky na koni pořádá nejrůznější vzdělávací akce, které jsou zaměřené např. na veterinární péči, dopravu koní, stravování apod. Díky těmto vzdělávacím akcím dochází ke zkvalitňování služeb.

2.4.1 Bezpečnost a pravidla na stezkách

Podle Weinzettelové (2013) je základem bezpečnosti dobře naplánovaná trasa, správně připravený kůň a dobře padnoucí výstroj jezdce i koně. Ale nutná je i zodpovědnost, rozvážnost a schopnost rychle předvídat a vyhodnocovat různé situace. Jezdec nesmí přecenit své schopnosti a možnosti jeho koně. Pokud se jezdci takto zachovají, předejdou tím mnoha problémům, které by mohly vést k úrazu jezdce nebo koně. Minimální počet jezdeckých dvojic jsou dvě, ale ideální jsou tři. Všichni se musí řídit pokyny vedoucího zkušeného jezdce nebo průvodce. Tempo je zvoleno dle nejslabšího jezdce ve skupině. Je nutné udržovat bezpečnou vzdálenost mezi koňmi, která je 3 – 4 metry.

Dále Weinzettelová (2013) uvádí povinnosti při pohybu po silnici dodržovat pravidla silničního provozu. Jezdí se výhradně vpravo a za snížené viditelnosti nebo ve tmě musí být jezdecká dvojice označena odrazkou, reflexní páskou, baterkou nebo blikáčkou.

Při pohybu na jezdeckých stezkách je nutné dodržet pravidla jezdeckých stezek. Weinzettelová (2013) uvádí následující pravidla:

- Nevjíždět do luk, polí, lesních porostů. Pokud je to nezbytně nutné, pak ohleduplně v řadě za sebou, aby došlo co k nejmenšímu poškození polní kultury.
- Dodržovat místní omezení, např. v případě těžby dřeva nebo klidu pro zvěř.
- Ohleduplnost k ostatním jezdcům, chodcům a cyklistům. Míjet je vždy v kroku a z levé strany.
- Ohleduplnost k povrchu stezky, která může být v některých úsecích rozbahněná nebo jinak poškozená koňskými kopyty. Taková místa je nutné procházet v zástupu.
- Úzké ohyby cest se projíždí pouze krokem. Cválat jen na bezpečných místech.
- Pokud jezdcí táboří mimo stanici, tak jen na místech k tomu určených (tábořiště) nebo na pozemku, kde to bylo dovoleno majitelem. Toto místo musí být po odchodu čisté bez odpadků a koňského trusu.
- Dodržovat pořádek na stezkách a v obydlených místech, kde by měl být po koni trus také uklizen
- Psi z bezpečnostních důvodů by neměli po stezkách, tábořištích a stanicích běhat na volno. Pokud je pes brán na putování s sebou musí být dobře vycvičen, jít vedle koní, neplést se jim do cest.
- Na stezku se vyráží na vlastní nebezpečí. Případné újmy na zdraví či vybavení nelze vymáhat po vlastníkově pozemků, lesa a zaregistrovaných subjektů.

2.4.2 Jezdecké stanice

Podle Weinzettelové (2013) je stanice místo, kde je jezdcům s koňmi umožněno přenocování, stravování, ustájení koně a další služby. Je vhodné si předem nastudovat popis stanic v katalogu, na mapě nebo internetu a zvolit tu, která bude nejvíce vyhovovat potřebám jezdeckých dvojic, protože nabídka stanic se velice liší. K dispozici jsou moderní penziony s boxovým ustájením, ale i místa s možností stanování a obyčejnou ohradou. Nocleh je nutné předem zarezervovat a nespoléhat se na to, že jezdcé a koně ubytují bez předešlého ohlášení.

Na základě propagačního letáku krajského úřadu Vysočina (Koňské stanice v kraji Vysočina, 2006) se zde nachází necelých 200 jezdeckých stanic, které jsou

rozděleny to tří kategorií podle typu ubytování, které nabízí pro jezdce a jejich koně:

1. stanice, která nabízí pro jezdce ubytování typu penzion, popř. velmi kvalitní ubytování v soukromí a pro koně ustájení v boxech nebo jiný velmi kvalitní druh ustájení.
2. stanice, která nabízí pro jezdce ubytování pod střechou a pro koně ustájení na kvalitní úrovni
3. stanice, která nenabízí ubytování pod střechou (pouze stany) nebo pro ustájení koní nejsou nejvhodnější podmínky

2.4.3 Vybrané jezdecké stezky na Vysočině

V kraji Vysočina je možno si vybrat z několika jezdeckých stezek a zvolit tak odpovídající náročnost, jak pro jezdce, tak i pro koně. Nejkratší značená jezdecká stezka má 3 km, nejdelší má délku 226 km. (Jezdecké stezky, 2015)

Dukovany – Javorek

Tato jezdecká stezka, jak uvádí Jezdecké stezky (2015) je dlouhá 129 km a je značena červeně. Začíná na hrázi Dalešické přehrady, odkud vede nejdříve zalesněnou krajinou, kdy jezdci se v minimální míře setkají s asfaltovou silnicí, ale čeká na ně úskalí v podobě mnoha přírodních překážek. U Senoradského mlýna čeká na koně a jezdce brod, který je bezpečný při výšce 100 cm. Pokud jezdci s koňmi brod překonat nechtějí, mohou přejít přes silniční most. Na cestě se nachází více brodů, které jsou mělké a písčité. Dalším kritickým bodem na této trase se může stát podchod pod dálnicí D1, který je ale odhlučňovaný, nevyvolávající ozvěnu a většina koní ho snáší bez problémů. Po cestě je možno navštívit spoustu zajímavých míst (např. zříceninu hradu Rabštejn a Holoubek, Mohelnský mlýn). Na řece Oslavě lze spatřit krásné údolí s mnoha přírodními úkazy.

Chvaletín – Rajmundský mlýn

Na základě Jezdeckých stezek (2015) se jedná opět o červeně značenou jezdeckou stezku. Její délka je 49 km. Tato stezka se kříží s další červeně značenou jezdeckou stezkou, která vede z Maříže do Golčova Jeníkova. Jezdce a koně na této trase čeká také brod, tentokrát mělký při překonání potoku Blatnice. Po průjezdu

obcí Lubnice se nachází luční porosty, ve kterých je možno i cválat. Na trase je možné si prohlédnout několik památek: zámek Police nebo barokní kostel s historickými slunečními hodinami v obci Kdousov. Stezka končí v jezdecké stanici Rajmundský mlýn, která leží na pomezí s Jihomoravským krajem.

Rozcestí Na Dlouhých – Podmoklany

Podle Jezdecké stezky (2015) má modře značená jezdecká cesta délku 29 km. Na rozcestí Na Dlouhých se kříží s červeně značenou jezdeckou stezkou, která vede z Maříže do Golčova Jeníkova. Po cestě jezdci potkají dva velké rybníky, při průjezdu obcí Zálesí a lesem V Bouči. Úskalí na jezdce čeká v obci Rozsochatec, kde se trasa stáčí na frekventovanou silnici a míjí železniční přejezd. Dalším kritickým bodem na této jezdecké stezce se může stát pole, za kterým se nachází choťebošské sportovní letiště. Koně může vylekat vzlétání a přistávání motorových letadel a větroňů. Stezka končí v obci Podmoklany, kde se nachází i jezdecká stanice Ranč na Špici.

Velké Meziříčí – Zlatá Hora

Tato jezdecká stezka na základě Jezdecké stezky (2015) měří 24 km a je značena zeleně. Výchozím bodem je hotel Amerika. Na této trase patří opět mezi kritická místa podjezd dálnice D1. Dalšími kritickými body může být přechod frekventované silnice ze Žďáru nad Sázavou do Velkého Meziříčí a železniční trať mezi obcemi Lhotky a Sviny. Přehradní nádrž Mostiště je dominantou této trasy. Po cestě je možnost odbočit na červeně značenou jezdeckou stezku vedoucí z Dukovan na Javorka a navštívit vrchol Svaté hory, poutní místo věnované sv. Zdislavě.

2.5 Vydavatelská činnost

2.5.1 Časopis Turista

Internetové stránky (Časopis Turista, 2007) uvádí, že se jedná o jeden z nejstarších časopisů v České republice a zároveň nejstarší časopis zaměřený na turistiku. Časopis Turista byl založen rok po založení Klubu českých turistů. Vychází nepřetržitě od roku 1889 a v roce 2013 oslavil 125 let od jeho prvního

vydání. V průběhu staletí se jeho název měnil. První název byl Časopis turistů. Dalšími názvy byly Turistika-Horolezectví a následně Turistika. V roce 2011 to bylo 50 let, co se používá název Turista.

Podle Časopisu Turista (2007) je určen všem, kdo se zajímají o historické, přírodní či technické zajímavosti v České republice a jejím nejbližším okolí. Časopis je určen zejména těm, kteří se za nejrůznějšími zajímavostmi vydávají pěšky, na kole nebo v zimě na běžkách.

Jak uvádí KČT (2011) v časopise se nachází aktuality z Klubu českých turistů, zajímavé články s tipy na výlet, informace o turistickém vybavení a zdravotních aspektech turistiky, informace o službách pro turisty, pozvánky na turistické akce, které jsou určené pro širokou veřejnost, ale i poznávací soutěže o ceny nebo speciální vlastivědně-turistická křížovka opět s možností vyhrát některou ze zajímavých cest. Informace v časopise jsou z ověřených zdrojů, lektorované a redigované odborníky. Časopis má dlouholetou faktografickou a jazykovou tradici kvality, za kterou získal již několik nejrůznějších ocenění.

Časopis vychází 10krát ročně vždy na začátku měsíce kromě ledna a srpna. Má celobarevný formát s minimálním rozsahem 64 stran. Cena časopisu Turista je pro členy KČT nižší než pro nečleny. K dispozici je i elektronická verze časopisu. (Časopis Turista, 2007)

Časopis Turista má i své webové stránky, na kterých se nachází základní informace o časopisu, o redakční radě, jak si lze objednat předplatné a archiv jednotlivých čísel. Ale na stránce se nachází i kategorie jako aktuality, kalendář akcí, kde jsme byly, kde budeme a jiné, které ovšem nejsou aktuální a zbytečně zabírají místo a stránky jsou pak méně přehlední. (Vlastní zpracování, 2015)

2.5.2 Turistické mapy

„Turistická mapa je mapa vhodného měřítká (nejčastěji 1:100 000, nebo 1:50 000), v níž jsou vedle běžného mapového podkladu (zakreslení plošných, liniových i bodových objektů – lesy, vodní plochy a vodní toky, pohoří, silnice, železnice, lidská sídla atd.) uvedeny turistické stezky (cyklotrasy, cykloturistické trasy, cyklostezky, naučené stezky, trasy pro běžecké lyžování apod.), zvýrazněná místa poskytování služeb CR, atraktivita CR, zakresleny specifické značky (např. nebezpečí lavin, lyžařské vleky). Může mít letní a zimní variantu. Je jedním z typů tematické mapy.

Bývá umístěna i v terénu na velkých přehledových tabulích.“ (Zelenka, Pásková, 2012:580)

Jak uvádí stránky Turistické mapy (2011) v roce 1991 se stal Klub českých turistů po 42 letech opět vydavatelem turistických map. Kartografický podklad tvoří mapy Zeměměřického úřadu. Z listů těchto map je nová turistická mapa sestavena tak, aby její rozsah pokrýval ucelené turistické území. Edice map KČT má jednotné měřítko 1:50 000, jednotný obsah i formu. Koncepti zpracovali značkaři KČT společně s dalšími odborníky. V obsahu mapy se nachází turisticky značené trasy a značky, které znázorňují turisticko-vlastivědnou náplň, doprovodné texty a doplněné reklamy. V současné době se na knižním trhu vyskytují turistické mapy jiných vydavatelů, ale stejného měřítko jaké používá KČT, ale tyto mapy nejsou zpracovány podle aktualizovaných podkladů od Klubu českých turistů a mohou se v nich objevovat oproti mapám KČT, ale zejména oproti skutečnosti v terénu menší nebo větší rozdíly.

KČT (Turistické mapy, 2011)) vydává zelené mapy, které jsou určené pro pěší turisty a specializované edice žlutých map pro cyklisty. Mapy, které jsou určené pro jezdeckou turistiku, obsahují navíc kontakty na místní veterináře, kováře a stanice. Novinkou je tisk map na laminovém papíře, který je odolný proti vodě. Všechny vydané mapy lze zakoupit v knihkupectvích a v různých internetových obchodech.

2.5.3 Turistické známky

Turistické známky „jsou kulaté, dřevěné, vypalované plakety, které jsou suvenýrem a zároveň potvrzením o dosažení turisticky atraktivního místa. Jinde je nelze koupit.“ (Turistické známky, 1999)

„Turistická známka je v mnoha zemích světa již desítky let tradiční suvenýr, upomínka na návštěvu daného místa, pro některé turisty i sběratelský předmět. Byly populární ve 20. století a v posledních letech jsou opět vyhledávané. Jedna z jejich typických forem jsou kulaté, dřevěné, vypalované či jinak opracované plakety. Mohou být případně i kovové, mít podobu samolepky a být umístované i na vycházkovou hůl či hůl pro nordic walking.“ (Zelenka, Pásková, 2012:582)

Jak je uvedeno v časopise Turista (07/2013) historicky první turistická známka vznikla v roce 1997 s motivem nejvyšší hory Moravy – Pradědem.

Od té doby se tyto dřevěné vypalované suvenýry rozšířily na všechny významnější stavební a přírodní památky. Ze začátku byl o ně velký zájem, ale od roku 2006 se jejich tempo rozšiřování výrazně snížilo a všechny další nové Turistické známky začaly vznikat až jako výsledek internetového hlasování. Trvalo 16 let (až do roku 2013) než turistické známky v České republice dosáhly čísla 200.

Na základě internetových stránek (Turistické známky, 1999) je od ledna 2010 každá Turistická známka doplněna o její zmenšenou verzi na připojené barevné samolepce. Tuto samolepku nazývanou jako malá Turistická známečka lze využít k nalepení do deníčku, pohlednici nebo na rám jízdního kola či na kovové hole pro nordic walking. Doporučená prodejní cena je 30 Kč.

Podle turistických známek (1999) je každý rok vydána putovní turistická známka, která je umisťována na dobu jednoho roku na některé ze stávajících známkových míst. Tato sběratelsky cenná známka je vydávána zadarmo při zakoupení Turistické známky. Turistická známka pro rok 2015 je umístěna u Památníku mistra Jana Husa v Husinci a na městském úřadě v Husinci. Motivem této putovní Turistické známky pro rok 2015 je 600 let od smrti mistra Jana Husa, který byl upálen 6. července 1415 v Kostnici.

Dále jsou vydávány Výroční Turistické známky, které jsou památkou na vybrané festivaly, dálkové pochody, výročí měst, obcí či památek nebo jubilea osobností. Tyto výroční známky lze získat na zveřejněných Turistických známkových místech od data vydání známky, v průběhu konané akce a poté do konce kalendářního roku. V dalších letech se již Výroční Turistické známky nevyrábějí. (Turistické známky, 1999)

2.6 Značkařství

„Značení v terénu je souhrné označení pro turistické navigační prvky v krajině – rozcestníky, značení turistických cest a směrové tabule na nich, cyklotras a cyklostezek, tras pro hipoturistiku, vodáckých tras apod., plány míst a měst, směrovky ve městech atd. Je součástí regionálního informačního systému CR. Česká republika se vyznačuje díky dlouhodobé činnosti KČT a aktivitám MAS a destinačních manažerů velmi kvalitním značením v terénu.“ (Zelenka, Pásková, 2012:648)

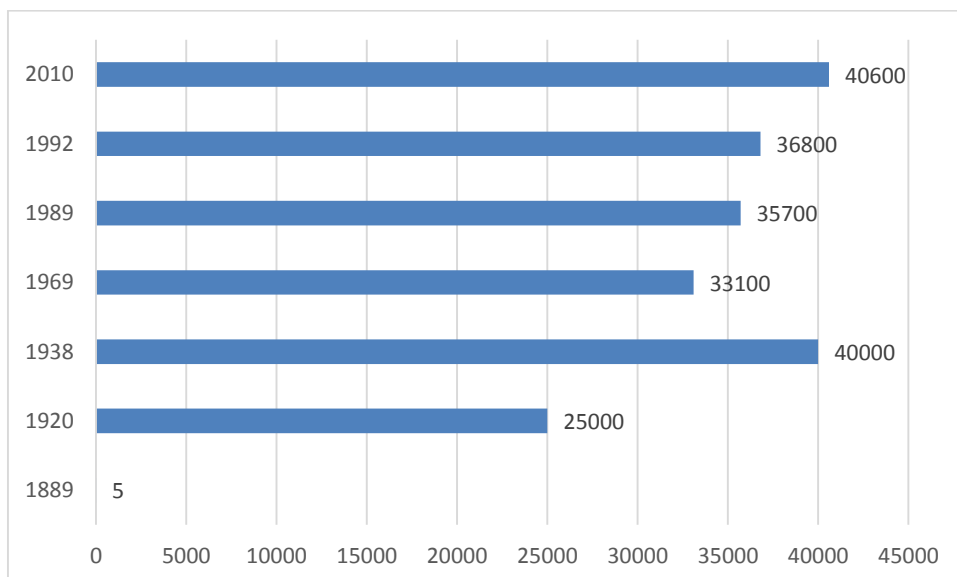
2.6.1 Historie značkařství

Jak uvádí Jirásek (2013) Klub českých turistů začal vyznačovat svou první trasu 11. května 1889. Byla to trasa spojující Štěchovice s Hořejším slapem Svatojánských proudů. O tomto počínu se lze dočíst ve spoustě knih, průvodců, ale i ve značkařských příručkách vydávaných od 50. let minulého století. KČT tuto oblast zvolil z důvodu, aby se zviditelnil, protože už více než 20 let před založením KČT se do této oblasti konaly výlety. V té době to bylo turisticky nejnavštěvovanější místo v blízkém okolí Prahy, ne-li na území dnešní České republiky. Dne 11. května 1889 vyrazilo do Štěchovic „označovací družstvo“, aby s majiteli pozemků dojednalo vše potřebné a dne 8. července 1889 byly Štěchovice spojeny s Hořejším slapem Svatojánských proudů turistickou značkou a na trase byly vyvěšeny informační tabulky. Nejednalo se pouze o jednu cestu, ale byly vyznačeny cesty dvě. První trasa, které se později začalo říkat „stará cesta“, vyznačil klub přesně místy, kudy vodili průvodci výletníky téměř od počátků těchto výletů a jednalo se o nejkratší cestu. Tato cesta, která je dnes vyznačena modrou turistickou značkou, se ale tehdejším značkařům nelíbila, tak se rozhodli, že vybudují ještě druhou cestu, která bude hezčí a s pěknými výhledy. Dohodli se s majitelem slapského panství, který vybudoval novou cestu. Tu pak také 8. července 1889 označovací družstvo vyznačilo. Společně s informacemi o vyznačení trasy se lze i dočíst, že tato trasa byla v roce 1943 zatopena vodami Štěchovické přehrady. Jak se, ale ukázalo, tak tato informace je mylná. Cesta je z 95% průchodná a velmi dobře viditelná. Chybí pouze kousky zaniklé kvůli stavbě Štěchovické přehrady a cca 200 až 300m zatopených vodami Slapské přehrady. V rámci oslav 125 let KČT byla zde v červnu 2013 otevřena malá naučná stezka úzce související s historií KČT. Tato naučná stezka je vyznačena od místa U Altánu, kde se napojuje na stávající cestu, až k silnici Slapy – Třebenice. Trasa byla vyznačena původními pásovými značkami KČT a osazena starými informačními tabulkami. Informace o první trase jsou uvedeny na třech informačních panelech.

„Druhá světová válka a dále léta 1950 – 1954 znamenaly pro turistické značení krizové období – neprováděla se potřebná pravidelná obnova značení a celá síť značených tras byla značně narušena. V roce 1954 vydala vláda Usnesení o nové organizaci turistiky a cestovního ruchu v ČSSR a v roce 1958 pak ÚV ČSTV Směrnici o jednotném značení turistických tras v Československu. Značené trasy se díky tomu

podařilo znovu obnovit a postupně vybavit směrovkami a nástěnnými mapami. Síť značených cest se i nadále postupně zvětšovala. Brzy po roce 1989 bylo provedeno i vyznačení sítě turistických tras v dlouhá léta nepřístupném pásmu při rakouské a německé hranici.” (Vystoupil, 2006)

2.6.2 Vývoj délky vyznačených tras

Graf 1: Vývoj délky značených tras, zdroj: Ciborová, 2014

Z grafu vyplývá, že největší nárůst značených cest byl do roku 1920, kdy bylo vyznačeno celkem 25 000 km tras. V období mezi první a druhou světovou válkou přibýlo dalších 15 000 km značených tras na celkových 40 000 km. Bohužel pak následoval pokles až do roku 1969, kdy ubylo necelých 7 000 km značených tras. Od tohoto roku 1969 následovalo opět zvyšování počtu kilometrů značených tras. V roce 2010 dosáhl počet značených tras opět na 40 000 km, bylo vyznačeno stejně kilometrů jako před 2. světovou válkou. (Vlastní zpracování, 2015)

2.6.3 Turistické značení v České republice

„Turistické značení je vytváření systému zpravidla navazujících turistických značek, rozcestníků a plánů a map na turistických stezkách a trasách a v urbanizovaném prostoru sídel určených pro pěší turisty, návštěvníky, cykloturisty, lyžaře, jezdce na koních a vodáky, informujících o umístění cesty, směru, vzdálenosti, blízkosti zajímavého objektu, atraktivitě ČR. Turistické značky pro značení podél cest mohou mít v různých zemích různou podobu – pásové barevné značky (např. V ČR,

na Slovensku, v Polsku a v Maďarsku), tabulky (Francie), kroužky (Slovinsko), kamenné pyramid (Norsko).“ (Zelenka, Pásková, 2012:582)

Druhy turistického značení:

A. Pěší značení

„Pěší trasy jsou značeny pásovými značkami, které se skládají ze tří vodorovných pásů. Prostřední pás, který určuje barvu značené trasy, je červený, modrý, zelený nebo žlutý. Oba krajní pásy jsou bílé a mají za úkol značku ještě více zviditelnit. Pásová značka tedy tvoří čtverec o rozměrech 10x10cm. V ostrých lomech cesty nebo při jejím odbočení na jinou komunikaci je pásová značka doplněna šipkou. Na společném úseku několika značených tras se používá vícebarevná značka, pro místní trasy je někdy použito místní značky. Na koncích značených tras najdete koncovou značku a různé krátké významové odbočky jsou značeny speciálními značkami odbočka k vrcholu nebo vyhlídce, ke zřícenině hradu, ke studánce a k jinému zajímavému objektu. Tzv. naučné stezky se značí pásovými i místními značkami nebo speciálními značkami naučné stezky. Ve městech, vesnicích, na křižovatkách s jinou značenou trasou a na dalších turisticky významných místech je malované značení doplněno tabulkami a směrovkami. Z tabulky se dozvíte název místa, popř. jeho nadmořskou výškou, směrovky informují o kilometrových vzdálenostech k dalším cílům na trase.“ (KČT, 2011)

B. Lyžařské značení

„Značení lyžařských tras se v podstatě neliší od značení tras pěších, používá se stejných druhů značek, stejné tabulky i směrovky, zachovávají se i jejich rozměry. Odlišná je pouze barva krajních pásů značek, která je oranžová. Vnitřní pás pak může být červený, modrý, zelený nebo bílý. Lyžařské směrovky mají podkladovou barvu také oranžovou.“ (KČT, 2011)

C. Cykloznačení

„Cyklistické trasy dělíme na cyklotrasy a cykloturistické trasy. Všechny prvky cyklistického značení mají žlutou podkladovou barvu. Cyklotrasy jsou ty, které vedou po silnicích, dobrých místních a účelových komunikacích. Jejich značení je podobné jako u silničního značení pro motorová vozidla. Používají se tři základní cykloznačky: Návěst před křižovatkou, Směrová tabule a Směrová tabulka. Na všech se nachází symbol kola, číslo dané trasy a na směrových tabulích i kilometrové vzdálenosti k dalším cílům na trase. Umisťují se stejně jako dopravní značky před každou

křižovatkou nebo odbočkou cyklotrasy. Cykloturistické trasy jsou ty, které vedou většinou po horších polních či lesních cestách nebo terénem. Jsou vyznačeny pásovými značkami o rozměru 14x14cm, které mají krajní pásy žluté a prostřední je červený, modrý, zelený nebo bílý. Mohou být také doplněny na šipku. Jedná se tedy o podobné značení jako u tras pěších nebo lyžařských, jen základní barva je žlutá a značky jsou přibližně jednou tak velké, aby byly pro cyklisty lépe viditelné. Pásové značení je doplněno směřovkami, které oproti těm pěším mají opět žlutý podklad, jen dvě řádky textu a v záhlaví napsáno *Cyklotrasa KČT č....*“ (KČT, 2011)

D. Jezdecké značení

„Různá jezdecké sdružení projevila po r. 2000 zájem vytvořit vlastní síť jezdeckých tras, která by jednak sloužila pro dálkové putování po celé ČR a jednak umožňovala krátké vyjížd'ky v nejbližším okolí jezdeckých stanic. Základní metodiku značení jezdeckých tras, vycházející z metodiky pěších tras, zpracoval KČT v r. 2003. Značka pro dálkové jezdecké trasy je tvořena bílým čtvercem velikosti pěší značky s barevným kruhem uprostřed v odstínech vedoucích barev pěších značek. Značky pro vyjížd'kové trasy v okolí jezdeckých stanic používají místo barevného kruhu zjednodušený symbol podkovy. Směřovky jezdeckých tras jsou zcela shodné se směřovkami tras pěších pouze s tím rozdílem, že v záhlaví je uvedeno „Jezdecká trasa KČT“ a v hrotu je umístěna zmenšená značka příslušné jezdecké trasy.“ (Bohuslav, 2012)

E. Vozíčkářské trasy

„V roce 2009 se KČT ve spolupráci se sdružením vozíčkářů rozhodl vyznačit první vozíčkářskou trasu, kterou by mohli naši tělesně postižení spoluobčané na svých vozíčkách s ručním pohonem i elektrických spolehlivě využívat. K tomu účelu byla vypracována o zvláštní metodika značení těchto tras. Vozíčkářskou trasu je třeba vytvářet vždy ve spolupráci se sdružením vozíčkářů, protože je třeba podle daných kritérií určit jejich obtížnost, která je tříступňová. Modré trasy jsou nejsnadnější, červené obtížnější a černé nejobtížnější. V terénu se obtížnost trasy vyznačuje barvou symbolu vozíčkáře v hrotu směřovky. Vozíčkářské trasy (VZT) se neznačkují vlastní značkou, ale pouze směřovkami. Pro vozíčkářské trasy se volí cesty s pevným povrchem, které umožňují bezpečný průjezd na invalidních vozíčkách. To znamená, že správný směr trasy musí být zajištěn pouze na rozcestích takových cest. K tomu účelu se využívá směřovek s textem „Vozíčkářská trasa“, které je třeba na těchto

rozcestích instalovat tak, aby naváděly do správného směru. V průběhu trasy se umísťují textové směrovky v podstatě podle stejných pravidel jako u pěších tras. Proti pěším směrovkám mají pouze v záhlaví text „Vozíčkářská trasa KČT“ a v hrotu symbol vozíčkáře v barvě obtížnosti trasy. První vozíčkářská trasa byla vyznačena v roce 2009 v Mariánském údolí v Brně-Líšni v délce 5,6 km. Je částečně okružní a ve východišti dosažitelná MHD. Další vozíčkářské trasy pak vznikly u Boleveckých rybníků v Plzni, v okolí Lutové na Třeboňsku, v Královéhradeckých městských lesích nebo v Praze-Stodůlkách.“ (Bohuslav, 2012)

Smysl barev podle Ciborové (2014):

- Červená značí dálkové a hřebenové trasy
- Modrá značí významější trasy
- Zelená značí místní trasy
- Žlutá se používá pro kratší a spojovací trasy

2.6.4 Financování turistického značení

Podle Kašovského (2013) je turistické značení produktem, podporující cestovní ruch, České turistické značení je ve světě uznáváno jako špičkové. O system značení se starají dobrovolníci – značkaři, kteří tento proces oblacňují. KČT má na starosti 41 496 km pěších turisticky značených tras, 611 km lyžařských, 3 398 km pásových cyklistickým tras a 34 873 km silničně značených cyklotras a 2 795 km rozvíjejících se jezdeckých stezek. Financování se skládá ze dvou hlavních zdrojů. Centrálně poskytuje KČT finance ministerstvo pro místní rozvoj ČR a tento příspěvek je v posledních letech 7,7 mil Kč. Další zdrojem financování jsou příspěvky jednotlivých krajů, které se velice různí a jsou v celkové výši 5,79 mil Kč. Značení v České republice stojí něco mezi 13 – 14 miliony Kč. Tato částka je na hraně únosnosti a jednotlivé Krajské komise značení a Rada značení KČT jsou velmi závislé na přízni nebo naopak nepřízni krajských úřadů. Dlouhodobě nejvyšší finanční částky poskytují Moravskoslezsky, Jihomoravský a Ústecký kraj. Toto svědčí o dobré spolupráci oblastních výborů KČT s příslušnými úřady, o aktivitě jejich funkcionářů a značkařů. Naopak nejhorší situace je v kraji Zlínském, Libereckém, Středočeském a v hlavním městě Praha. Přičemž Středočeský kraj + Praha a Jihočeský kraj mají nejvyšší potřebu finance vzhledem k husté síti značení turistických tras.

2.6.5 Práce značkařů

Ciborová (2014) uvádí, že KČT má kolem 1 500 značkařů. V některých oblastech je značkařů hodně, v jiných naopak nedostatek. Volná místa se inzerují v časopise Turista. Pokud se stane, že některá oblast není schopna kvůli nedostatku lidí pokrýt pravidelnou údržbu, tak jí v rámci značkařské brigády vypomáhají kolegové ze sousedních oblastí. Někteří dělají jen pěší trasy, jiní jen cyklotrasy. Značkaři nedostávají za svoji práci žádný honorář, jsou jim jen proplaceny základní náklady. Jednou za tři roky obnovují malované značky. Jednou za pět let opravují nosné prvky jako jsou mapy a rozcestníky. Je to fyzicky náročná práce, která není jen o malování, ale musí zprůchodnit celou trasu, tzn. že značkař musí např. prosekávat větve. Značkaři pracují ve dvojicích a za den stihnout udělat jen 5 – 6 kilometrů. V každém kraji jim velí Krajská komise značení, která se skládá ze značkařských obvodů, které zhruba kopírují bývalé okresy. V současnosti jich je 68. Aby se člověk mohl stát značkařem, musí projít zaučením a zaškolením. Pokud se chce stát vedoucím značkařem musí absolvovat speciální víkendová soustředění. Školení probíhají pravidelně a značkaři mají k dispozici i učebnice. Průměrný věk značkaře je 58 let, kromě nadšení musí mít také čas, který většinou mladým lidem chybí a proto je věk značkařů vyšší, ale z důvodu fyzicky náročné práce to zase nemohou být starší senioři.

1968	600
1976	900
1990	1300
2010	1550

Tabulka 1: Vývoj počtu značkařů, zdroj: Ciborová, 2014

Z tabulky vyplývá, že počet značkařů se neustále zvyšuje. Potřeba čím dál tím většího počtu značkařů souvisí s tím, že každý rok přibývají nově vyznačené trasy, které je potřeba udržovat. S přibývajícemi vyznačenými cestami musí úměrně přibývat i značkaři, kteří se budou o tyto trasy starat a udržovat je. (Vlastní zpracování, 2015)

2.7 Další aktivity Klubu českých turistů

2.7.1 Nové formy turistiky

Ptáčkaření

O této neobvyklé formě turistiky, která spočívá v toulání se jen tak krajinou a koukat, kde která vrána sedne, uvádí Suvorov (2013), že to může ze začátku vypadat jako banální záležitost, ale ve skutečnosti jde o velmi užitečné hobby. Tato forma turistiky má hlavně v Západní Evropě velké množství příznivců a dlouhou tradici. V ČR se teprve rozvíjí. K jeho rozvoji mají přispět i články v časopise Turista. Ptáky lze pozorovat prakticky všude (mnohdy i velmi vzácné druhy). Mezi nejatraktivnější lokality patří tzv. ptačí oblasti. V České republice máme

41 unikátních chráněných území, která byla ustanovena v rámci soustavy Natura 2000. Nejvíce ptáčkařů se pohybuje kolem vodních ploch (jihočeské rybníky v okolí Českých Budějovic, rybníční soustava CHKO Třeboňsko). Z nejvzácnějších druhů lze zde spatřit kolpíky bílé, volavky červené, kvakoše noční, početnou hnízdní populaci husy velké a mnoho druhů bahňáků. Na tekoucích řekách existují tradiční ptačí zimoviště (centrum Prahy, Hradec Králové, Litoměřice). Příznivci horolezectví mohou v Broumovských skalách, Českém ráji nebo Českosaském Švýcarsku obdivovat četné populace čápů černých, krkavců velkých nebo výrů velkých.

Toulavý kočárek

Jak uvádí KČT (2011) jedná se o projekt sekce rodinné turistiky, který vznikl v 2013 a je nástupcem oblíbeného projektu Toulavý náprstek. Tento projekt, který se koná po celém území České republiky, představuje speciální soubor turistických akcí – pochodů, které jsou určeny i pro ty nejmenší turisty. Trasy jsou určeny pro rodiče s dětmi v kočárku. Turistické trasy, které jsou zařazené do tohoto projektu, nesmí být jen pouhým pochodem. Pořadatel musí zajistit vhodnou a zajímavou cestu pro kočárky, společně s programem pro děti v rámci dané trasy (soutěže, hry, kvízy, apod.)

Turistika na boso

„Turistika naboso se jeví jako zdravá, pohodová a zajímavá alternativa k turistice v obuvi. Skýtá mnohá zdravotní pozitiva (např. pohodu, odstranění některých bolestí, zlepšení imunity, akupresuru a dodá vašemu výletu třetí rozměr (vnímání teploty a materiálů povrchu cesty). Důkazem obliby tohoto nového trendu je budování zahraničních či tuzemských bosých stezek, parků a pořádání bosých akcí, kdy pomalu, ale jistě dochází i k boření sociálního tabu bosé chůze. Při dodržování určitých bezpečnostních zásad plánování výletu a použití určitých technik chůze jsou rizika turistiky naboso minimální, přijatelná a dá se běžnou rychlostí chodit i na delší výlety v těžším terénu a chladnějším počasí. Chůze naboso je velice vhodná i pro děti nebo pro zrakově postižené turisty s proškoleným průvodcem.“ (Slouka, 2014)

2.7.2 Turistické chaty KČT

Jak uvádí internetové stránky Klubu českých turistů (KČT, 2011), ústředí KČT má ve vlastnictví řadu chat. Chaty provozují nájemci, kteří uspěli ve výběrovém řízení. Další chaty KČT jsou ve vlastnictví oblastí nebo odborů. Na těchto chatách jsou poskytovány slevy členům Klubu českých turistů. KČT vytváří vlastní síť turistických ubytoven. Podle Zelenky, Páskové (2012:581) je turistická ubytovna *„jednoduše zařízené ubytovací zařízení s větším počtem lůžek v ubytovacích místnostech, často bez celodenního provozu a bez možnosti stravování. V České republice jsou obvykle ve vlastnictví spolků, turistických klubů a tělovýchovných jednot.“*

KČT uzavírá smlouvy s provozovateli ubytovacích zařízení a poskytuje jim finanční vypořádání slevy, kterou poskytují členům KČT. Aby člen KČT tuto slevu získal, musí se prokázat platným členským průkazem a kartou EUROBEDS. V kraji Vysočina se nachází turistická chata KČT Na Čeříнку vzdálená 15 km od Jihlavy. (KČT, 2011)

2.7.3 Výkonnostní odznaky

Na základě Metodiky výkonnostní turistiky (2015) je účelem výkonnostních odznaků ocenit a ohodnotit výkonnosti turistů v jednotlivých přesunových prostředcích.

Jsou vyhlášeny tyto výkonnostní odznaky:

- pěší turistiky
- cykloturistiky
- lyžařské turistiky
- zimní táboření
- vysokohorské turistiky

Výkonnostní odznaky mají 4 stupně:

- bronzový
- stříbrný
- zlatý
- diamantový

Podmínky pro udělení výkonnostního odznaku mohou splnit jen členové KČT

2.7.3.1 Odznak Turista

Podle Metodiky Výkonnostní turistiky (2015) se odznak turista dělí do tří stupňů:

Turista III. Stupně získává modrý odznak. Musí splnit tři bronzové výkonnostní odznaky různých přesunových prostředků a splnit bronzový odznak Českomoravský turista.

Turista II. stupně získává žlutý odznak, pro jehož získání je nutné splnit tři stříbrné výkonnostní odznaky různých přesunových prostředků, a splnit stříbrný odznak Českomoravský turista.

Turista I. Stupně získává šedý odznak za splnění tří zlatých výkonnostních odznaků různých přesunových prostředků a splnění zlatého odznaku Českomoravského turisty.

Čestný titul mistr turistiky, Čestný titul Zasloužilý mistr turistiky

V Metodice výkonnostní turistiky (2015) je uvedeno, že pro získání čestného titulu Mistr turistiky je nutné získání odznaku Turista I. Stupně.

Čestný titul Zasloužený mistr turistiky získá ten, kdo získá titul mistr turistiky a splní tři diamantové výkonnostní odznaky různých přesunových prostředků. (Metodika výkonnostní turistiky, 2015)

Českomoravský turista

„Českomoravský turista je určen pro členy i nečleny Klubu českých turistů. Jeho cílem je dokonalé poznání České republiky. Zaměřuje se především na poznávání kulturních, historických a přírodních zajímavostí naší vlasti. Je založen na principu postupného plnění oblastních či tematických turistických odznaků.“ (KČT, 2011)

Jak dále stránky KČT (2011) uvádí, Českomoravský turista má čtyři stupně:

1. ČMT bronz – musí být splněny podmínky 4 oblastních turistických odznaků v územním celku místa trvalého bydliště
2. ČMT stříbro – musí být splněn bronzový odznak a splnit 8 oblastních turistických odznaků (4 v územním celku místa trvalého bydliště a 4 v druhém územním celku ČR)
3. ČMT zlato – musí být splněn stříbrný odznak, 4 povinné oblastní turistické odznaky (OTO Zlatá Praha, OTO Brněnské kolo, OTO Opavsko a Oderské vrchy, OTO Lužické hory – Ještěd) a 8 českých + 8 moravských oblastních turistických odznaků.
4. ČMT diamant – musí být splněn zlatý odznak, 8 českých a 8 moravských oblastních turistických odznaků + 16 povinných odznaků (OTO Mělnicko – Kokořínsko, TTO Krajem Kalicha, OTO Jižní Plzeňsko, OTO Chebskem, OTO Permon, OTO Jizerské hory, OTO Kraj Smetany a Martinů, TTO Gustav Mahler a Vysočina, OTO Znojemsko, OTO Zlatohorsko, OTO Beskydy, TTO Flora a fauna Beskyd a Valašska III.)

2.7.4 Sín slávy

Jak se lze dočíst na internetových stránkách Klubu českých turistů (KČT, 2011), Sín slávy české turistiky byla ustanovena v roce 2003 a první vyhlášení laureátů proběhlo v roce 2004. Od roku 2006 jsou do Síně slávy uvedeny i odbory KČT. V převážné většině jsou to nejstarší a významné odbory Klubu čs. Turistů. Zaměření odborů bylo různorodé, ale jednu věc měly společnou. V jejich čele stály významné osobnosti obcí a měst, jejichž zásluhou se Klub českých turistů dostal do podvědomí veřejnosti.

KČT (2011) dále uvádí, že Sín slávy je symbolické ocenění významných osobností, které prokazatelným způsobem přispěly ke zviditelnění, slavě, prestiži a úspěchům české turistiky doma i v zahraničí.

Všechny osobnosti a odbory KČT uváděné do Síně slávy musí splňovat Statut Síně slávy české turistiky. Zařazení do Síně slávy je možné v těchto případech:

„1. Do SSČT může být uveden každý nežijící občan, který splňuje některou z těchto podmínek:

a) osobnost české turistiky - s výrazným přihlédnutím k období před rokem 1948;

b) osobnost, které bylo uděleno čestné členství KČT;

c) nositel nejvyššího ocenění KČT (veřejného uznání I. stupně – Čestného odznaku Vojty Náprstka, Medaile architekta Vratislava Pasovského);

2. Do SSČT mohou být uvedeny odbory KČT (event. jiné korporace české turistiky), založené před min. 50 lety, které se významně zasloužily o rozvoj turistiky ve svém regionu, vyvíjí činnost dosud a vydaly publikaci o své historii, osobnostech a současnosti. Výrazně upřednostňovány budou odbory KČT s historickými kořeny v době vzniku KČT

3. Výjimku může stanovit Ústřední výbor Klubu českých turistů (dále jen ÚV KČT) na návrh Rady Síně slávy české turistiky (dále jen Rada SSČT) po projednání v Předsednictvu Klubu českých turistů (dále jen P KČT).“ (SMĚRNICE KČT PROG 1 / 2013)

3 Empirická část

3.1 Základní výzkumné otázky

1. Jaká je motivace být členy Klubu českých turistů?
2. Jak je vnímána kvalita turistického značení?
3. Jak je vnímána kvalita turistických chat a ubytoven KČT?
4. Jaká forma turistiky je preferována?
5. Jak jsou členové KČT se svým členstvím spokojeni?

3.1.1 Pracovní hypotézy

Bylo zformulováno pět hypotéz, které byly ověřovány na základě výsledků dotazníkového šetření, odborné analýzy dat sekundárního výzkumu a vlastního terénního šetření.

Hypotéza č. 1	„Převažující motivací stát se členy KČT je čerpání slevových a jiných výhod.“
Zdůvodnění	Jako většina klubů i KČT nabízí možnost čerpání různých slev a výhod pro členy, proto se autorka domnívá, že právě tyto slevy a výhody jsou převažující motivací pro to, stát se členy KČT.
Způsob ověřování hypotézy	Hypotéza byla ověřována na základě výsledků dotazníkového šetření.
Hypotéza č. 2	„Turistické značení je vnímáno pozitivně.“
Zdůvodnění	Turistické značení je důležitým bodem v turistice jakéhokoliv druhu. Autorka na základě vlastních zkušeností se domnívá, že turistické značení bude hodnoceno kladně.
Způsob ověřování hypotézy	Hypotéza byla ověřována na základě výsledků dotazníkového šetření a na základě vlastního terénního šetření.
Hypotéza č. 3	„Kvalita turistických chat a ubytoven je vnímána pozitivně.“

Zdůvodnění	KČT má dlouhou historii a vždy se snažil poskytovat nejen svým členům možnosti ubytování. KČT se stále snaží své chaty zlepšovat, a proto se autorka domnívá, že turistické chaty a ubytovny jsou vnímány pozitivně.
Způsob ověřování hypotézy	Hypotéza byla ověřována na základě výsledků dotazníkového šetření.
Hypotéza č. 4	„Nejvíce preferována forma turistiky je pěší turistika.“
Zdůvodnění	Pěší turistika není náročná na kondici ani vybavení. Vzhledem k předpokládanému věku členů KČT a počtu km značených tras pro pěší turistiku se autorka domnívá, že tato forma turistiky bude nejvíce preferována.
Způsob ověřování hypotézy	Hypotéza byla ověřována na základě výsledků dotazníkového šetření.
Hypotéza č. 5	„Členové KČT jsou se svým členstvím spokojeni“
Zdůvodnění	KČT pořádá nejen pro své členy spoustu akcí, z tohoto důvodu se autorka domnívá, že členové jsou se svým členstvím spokojeni.
Způsob ověřování hypotézy	Hypotéza byla ověřována na základě výsledků dotazníkového šetření.

Tabulka 2: Hypotézy, jejich zdůvodnění a způsoby ověřování

Zdroj: *Vlastní zpracování, 2015*

3.2 Vlastní průběh šetření

Autorka nejdříve v rámci dovolené navštívila několik měst a jejich okolí v kraji Vysočina – Jihlava, Třebíč, Moravské Budějovice a Nové Město na Moravě a tím získala první informace potřebné k bakalářské práci.

Po návratu z dovolené a v počátcích práce bylo nutné nastudovat potřebnou literaturu a následně zformulovat výzkumné otázky spolu s jednotlivými hypotézami. Bylo zformulováno celkem pět hypotéz. Poté byl vypracován dotazník, který slouží jako hlavní zdroj k verifikaci jednotlivých hypotéz. Za pomoci autorčiných přátel a známých byl proveden pilotní průzkum, kde byly zjištěné nějaké nedostatky, které byly následně upraveny. Konečná verze dotazníku byla vypracována v tištěné podobě.

Autorka s tímto dotazníkem objela několik akcí pořádaných Klubem českých turistů (Ježek Vysočiny, Cestou Vysočiny, Nad údolím Fryšávky, pochod Náměšť - Čučice) a oslovila účastníky akcí, zda jsou členy KČT a pokud ano, zda by dotazník vyplnily. Ve většině případů byla kladná odpověď, čímž byla autorka mile překvapena. Tištěná forma dotazníků a osobní účast na akcích byla zvolena z důvodu, aby se dotazník dostal jen k členům Klubu českých turistů, což by v případě dotazníku umístěného na internetu nebylo zaručeno.

Výsledky dotazníkového šetření byly zpracovány do grafů. Převážně na základě výsledků šetření, ale i podle obsahové analýzy textu a vlastního terénního šetření, byly jednotlivé hypotézy potvrzeny nebo vyvráceny.

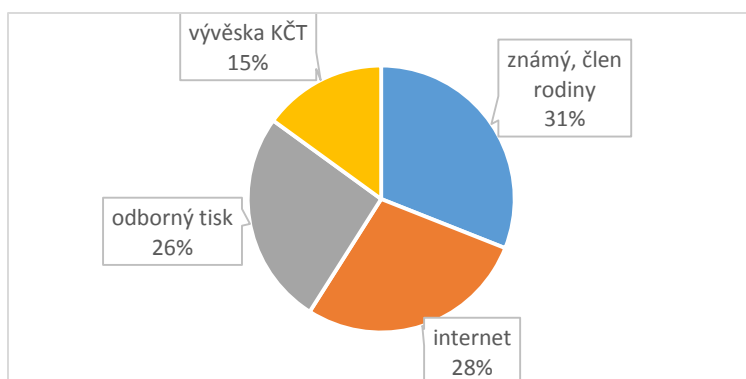
V závěru šetření byla provedena syntéza poznatků nabytých výsledků dotazníkového šetření s informacemi vyzorovanými a zjištěnými na základě osobní návštěvy kraje Vysočina. Následně byly vypracovány návrhy a doporučení.

3.3 Výsledky dotazníkového šetření

Celkový počet respondentů byl 120, všechny dotazníky byly vyplněny v tištěné podobě a všichni respondenti byli členy KČT. Před vyplněním dotazníku byla položena otázka, zda jsou členy KČT či nikoliv. Dotazník byl dán k vyplnění jen členům KČT.

Otázka č. 1 - Jak jste o KČT dozvěděl(a)?

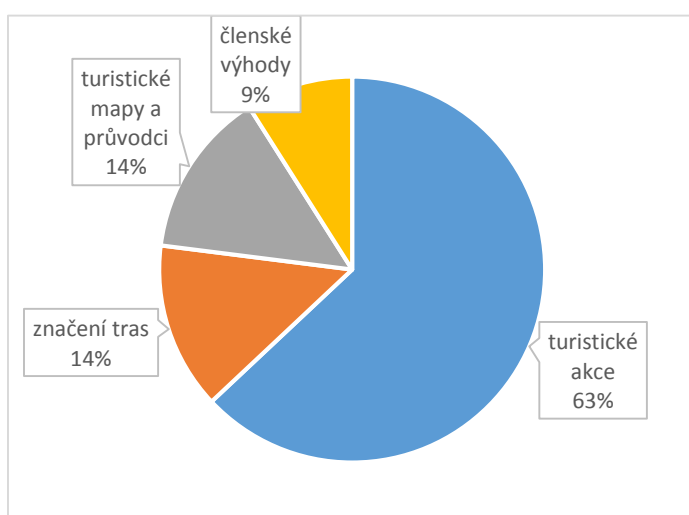
Z výsledků vyplývá, že o KČT se nejčastěji dozvěděli od známého nebo člena rodiny (31%), internetu (28%) nebo odborného tisku (26%). U uvedených možností jsou hodnoty velmi vyrovnané. Nejmenší procento zaujímá možnost vývěska KČT (15%), čehož lze usoudit, že nejvíce informací z ní čerpají samotní členové KČT.

Graf č. 2: Jak se členové dozvěděli o KČT
Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 2 – Jaká činnost KČT se Vám líbí nejvíce?

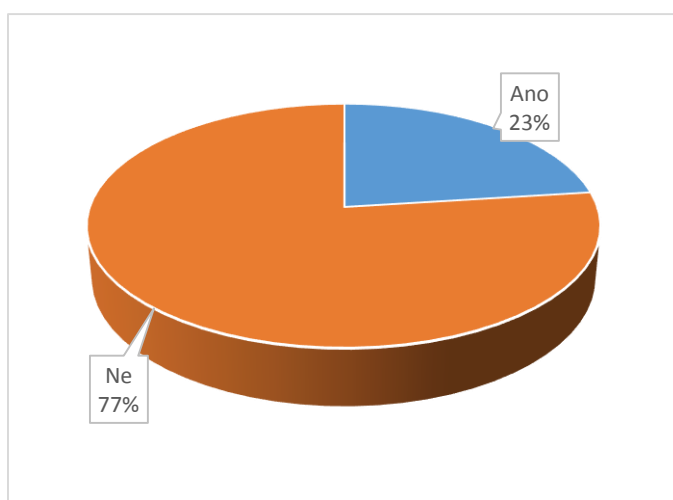
Výsledky vypovídají, že jednoznačně nejoblíbenější činnost, kterou KČT pořádá, jsou turistické akce (63%). Zbývající možnosti, kterými jsou turistické akce (14%), vydávání turistických map a průvodců (14%) a čerpání členských výhod (9%) mají své výsledky podobné.

Graf 3: Nejoblíbenější aktivita KČT
ZDROJ: Vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 3 – Využíváte výhod spojených se členstvím?

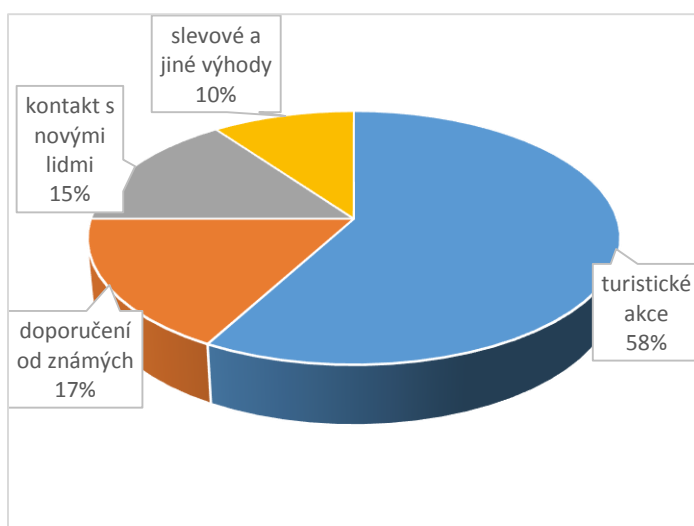
V této otázce měli respondenti na výběr ze dvou možností. Nejvíce byla zvolena možnost ne (77%), odpověď ano byla zvolena ve 23%. Z toho lze usoudit, že výhody spojené se členstvím nejsou důležité pro rozhodnutí, zda se stát členem KČT.

Graf 4: Využívání výhod spojených se členstvím
Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 4 – Co Vás motivovalo stát se členem KČT?

Stejně jako v otázce č. 2, i v této se stalo pořádání turistických akcí jednoznačným vítězem. Tuto možnost zvolilo 58% dotázaných respondentů. Doporučení od známých a přátel (17%), poznávání nových lidí (15%) a slevové a jiné výhody (10%) nejsou velkou motivací pro to, stát se členem KČT.

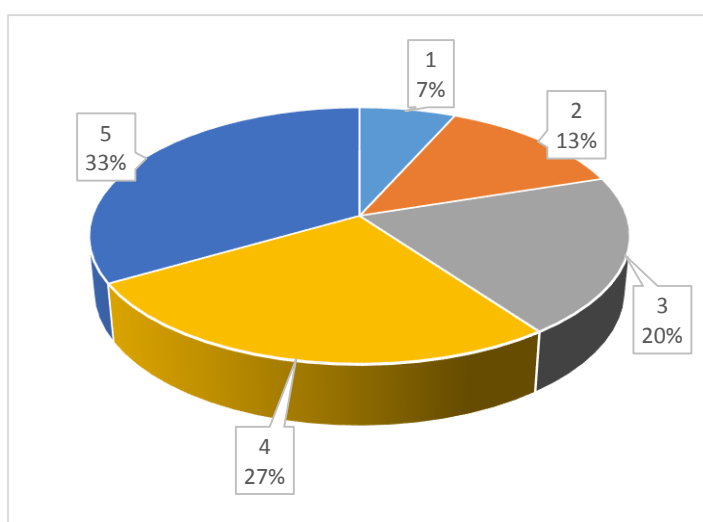

Graf 5: Motivace pro členství v KČT

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 5 – Jakou známkou byste ohodnotil(a) současný stav turistického značení?

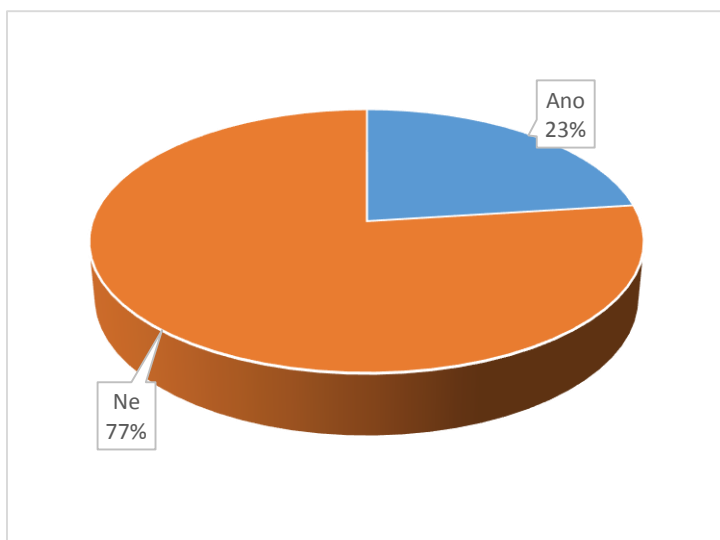
Nejvíce obdržela známka 2 (41%), těsně skončila druhá známka 1 (39%). Známkou 3 získala 18%, následovala známka 4 (2%) a známkou 5 nikdo nehodnotil. Z toho lze usoudit, že turistické značení je v České republice na velmi dobré úrovni.

Graf 6: Známkové ohodnocení stavu turistického značení
Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 6 - Ztratil(a) jste se někdy vinou špatného turistického značení?

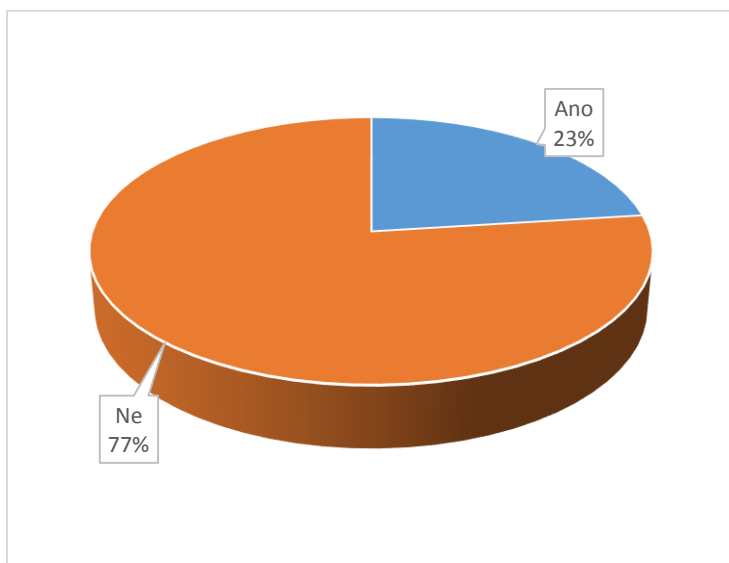
V této otázce byly opět dvě možnosti odpovědi. Odpověď ne získala 77% a odpověď ano 23%. Což odpovídá i známkování v otázce č. 5.

Graf 7: Ztracení vinou špatného turistického značení
Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 7 – Víte o nějaké špatně značené trase?

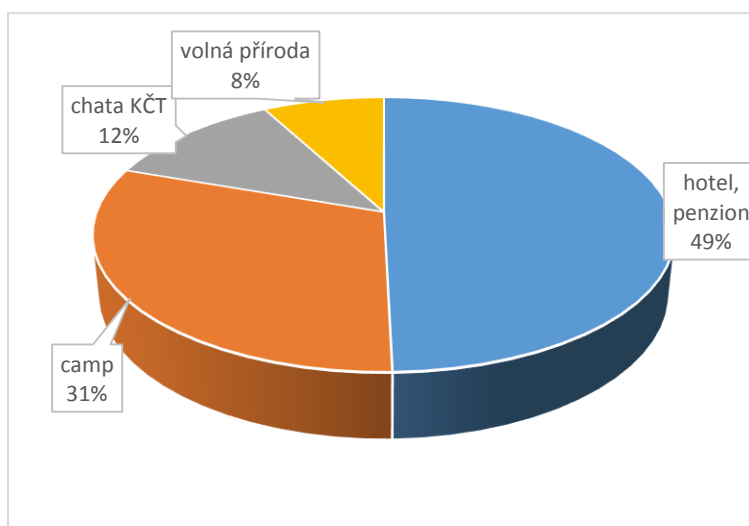
Opět i v této otázce byla možnost dvou odpovědí a výsledky dopadli úplně stejně jako v otázce č. 6. Odpověď Ne zvolilo 77% a odpověď ano zvolilo 23%. Tato otázka byla částečně i kontrolní. Pokud někdo v otázce č. 6 odpověděl, že Ano, tak ví o nějaké špatně značené turistické trase a pak musel i na tuto otázku odpovědět Ano.

Graf 8: Povědomí o špatně značených turistických trasách
Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 8 – Jakému ubytování dáváte přednost?

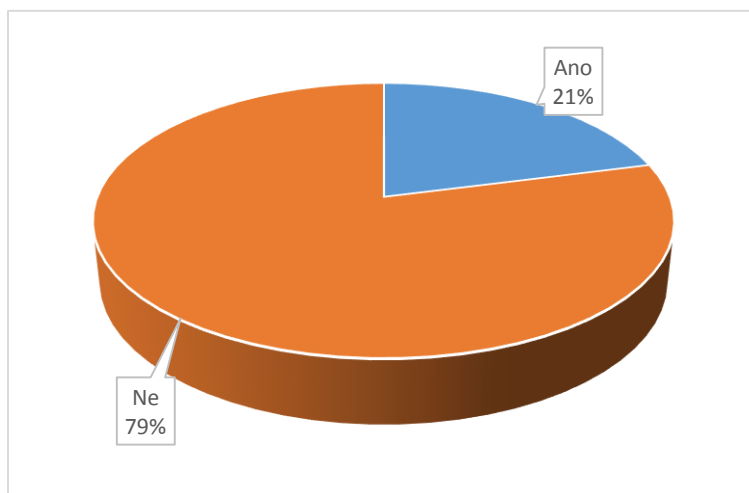
V této otázce překvapivě zvítězila možnost hotel, penzion (63%). Na druhém místě skončil camp (39%). Turistická chata nebo ubytovna získala pouhých 15% a nejméně 10% získala možnost spaní ve volné přírodě. Autorka očekávala, že zvítězí spíše možnost camp. Hotel a penzion očekávala, že bude figurovat na posledních místech.

Graf 9: Přednost v ubytování
Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 9 - Byl(a) jste někdy ubytován(a) na některé z chat KČT?

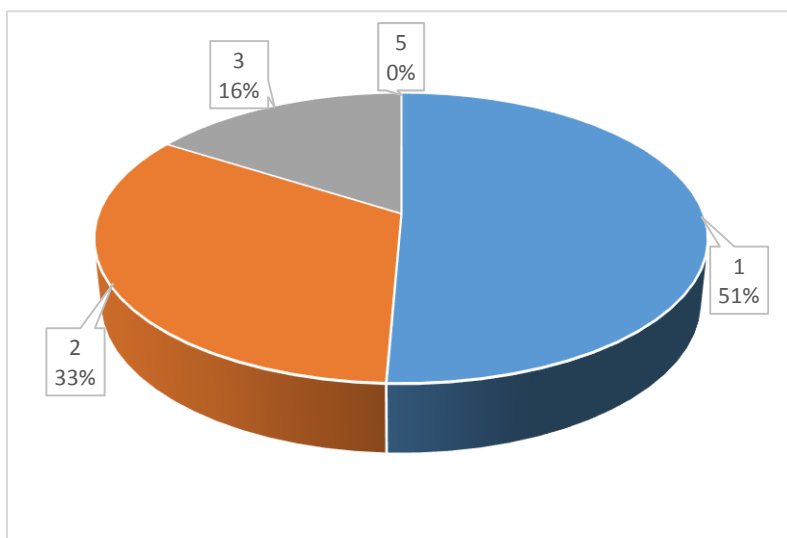
Možnosti odpovědí byly dvě. Pro ne se rozhodlo 79%, pro ano 21%. Z toho vyplývá, že většina členů KČT ubytování v chatě KČT nevyužila.

Graf 10: Ubytování na chatách KČT
Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 10 - Pokud ANO, jak byste ohodnotil(a) kvalitu poskytovaných služeb?

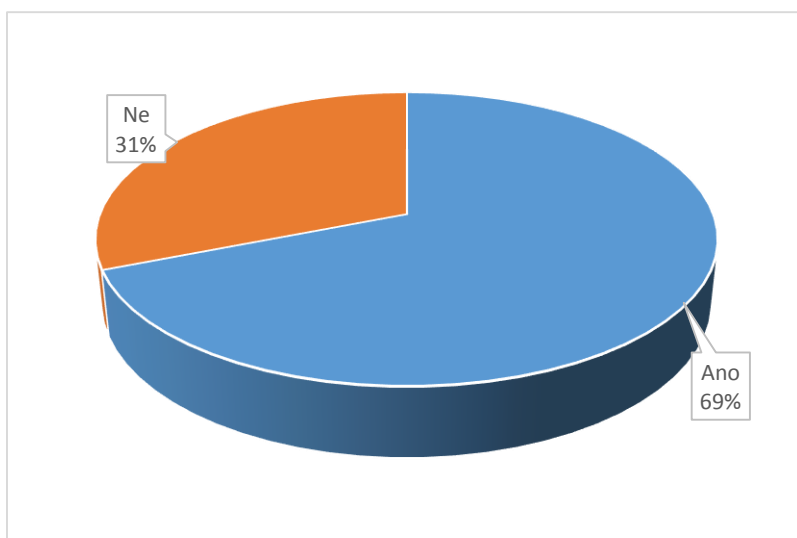
Tato otázka byla známkovací stejně jako ve škole. Cela polovina respondentů se rozhodla pro známku 2 (50%). Zámka jedna se objevila ve 38% a známka 3 ve 12%. Zámkou 4 a 5 nikdo nehodnotil. Z toho vyplývá, že turistické chaty poskytují dobrou kvalitu služeb.

Graf 11: Kvalita služeb na chatách KČT
Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 11 - Využil(a) byste jejich služeb i v budoucnu?

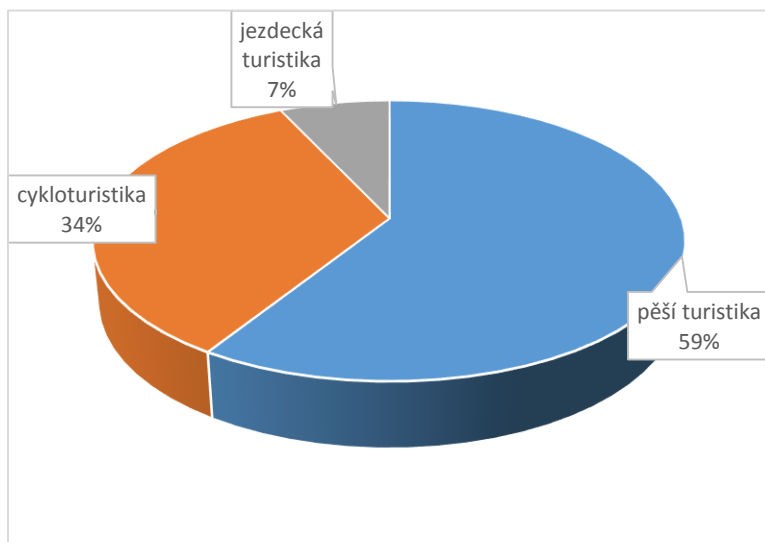
Na tuto otázku opět byly možné dvě odpovědi. Nejvíce respondentů uvedlo, že by i v budoucnu využily služeb chat KČT a zvolilo možnost Ano (69%). Možnost Ne zvolilo 31%.

Graf 12: Využití služeb chat KČT i v budoucnu
Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 12 - Jakou formu turistiky nejčastěji provozujete?

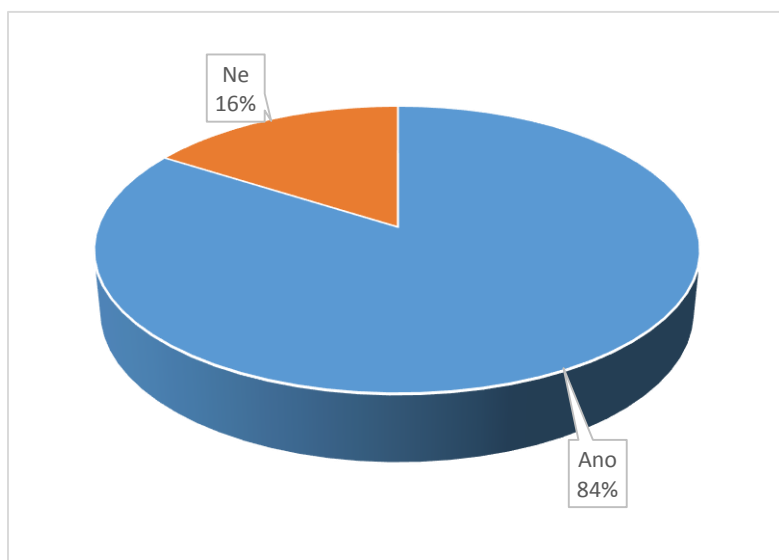
Z dotazníku vyplynulo, že nejčastější provozovanou formou turistiky je pěší turistika (59%). Cykloturistika získala 34% a jezdecká turistika 7%.

Graf 13: Nejčastější provozovaná forma turistiky
Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 13 - Považujete pěší turistiku za atraktivní sport?

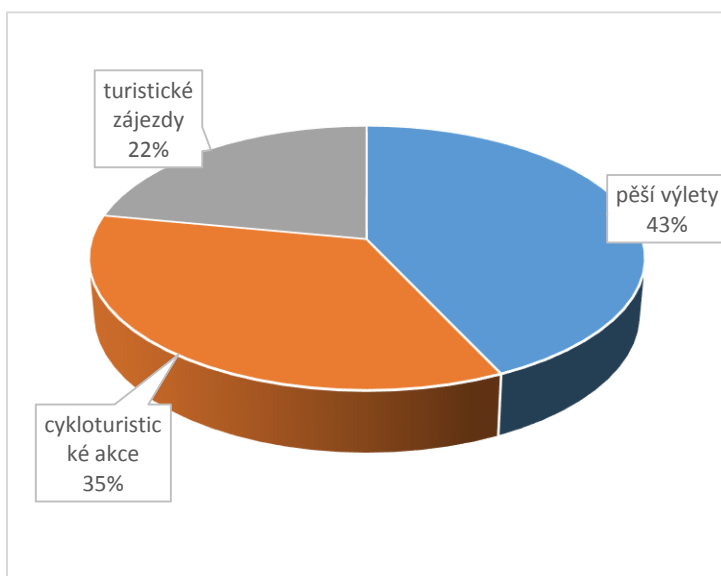
U této otázky získala možnost Ano 84% a je tedy považována za atraktivní sport. Jen pro 16% respondentů není pěší turistika atraktivní.

Graf 14: Atraktivnost turistiky
Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 14 - Jakých akcí pořádaných Klubem českých turistů se nejčastěji účastníte?

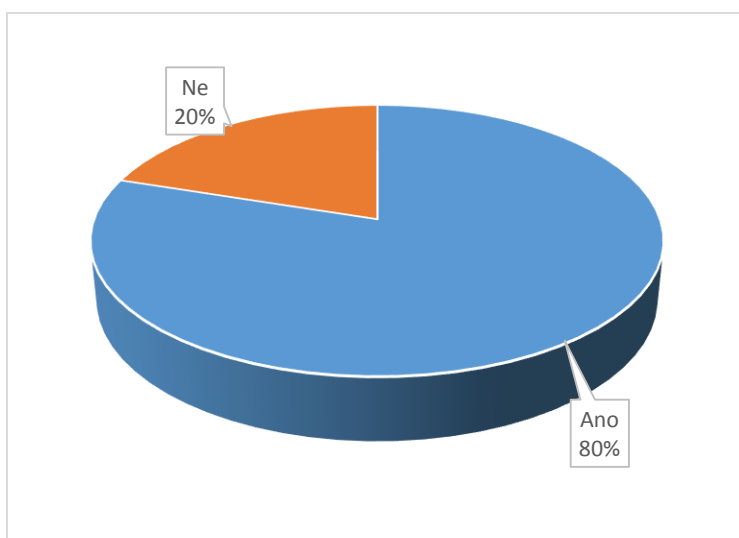
V této otázce byly odpovědi vyrovnanější - pěší výlety (43%), cykloturistické akce (35%), turistické zájezdy (22%). Z toho se dá usoudit, že všechny pořádané akce KČT jsou oblíbené.

Graf 15: Účast na akcích pořádaných KČT
Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 15 - Doporučil(a) byste členství v KČT svým známým?

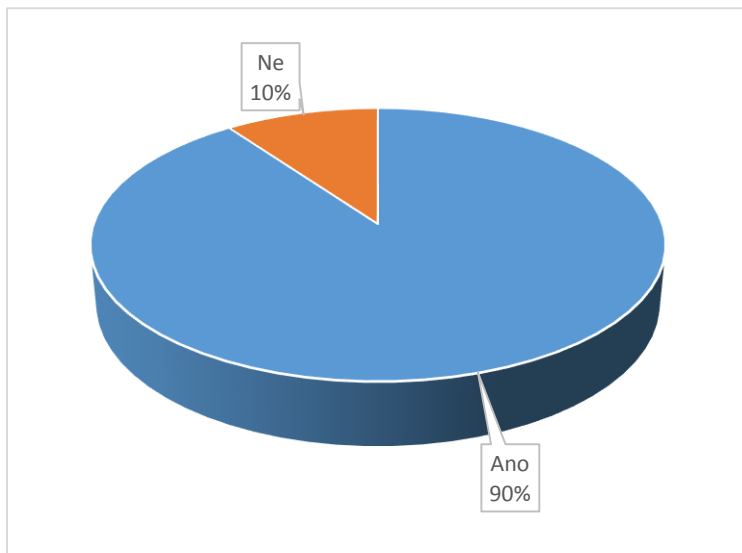
Valná většina (80%) by členství doporučila i svým známým, což je velmi pozitivní. Pouhých 20% uvedlo, že by členství svým známým nedoporučilo.

Graf 16: Doporučení členství v KČT
Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 16 - Považujete nabídku aktivit KČT za pestrou a atraktivní?

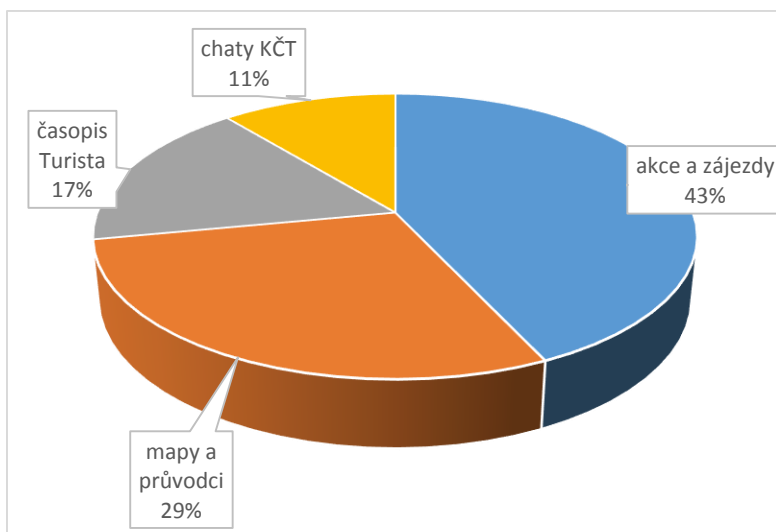
Tato otázka dopadla velmi pozitivně, kdy celých 90% respondentů uvedlo, že Ano a pouhých 10%, že ne.

Graf 17: Atraktivita nabídek KČT
Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 17 - Jakých služeb, které poskytuje KČT, podle Vás nejvíce využíváte?

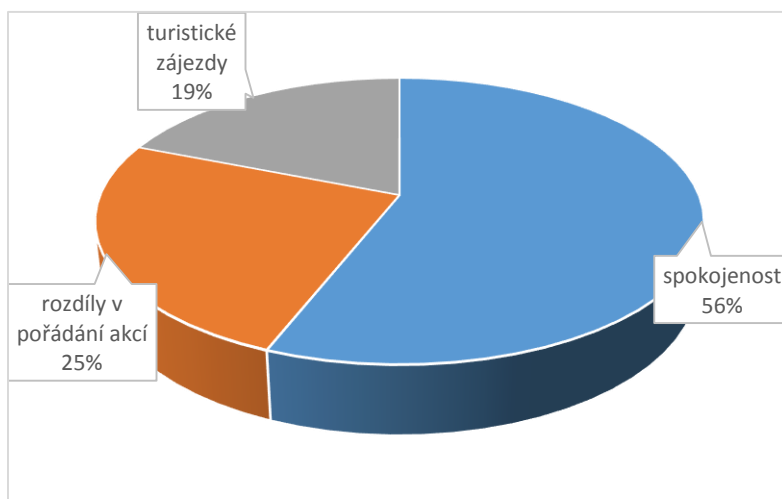
V této otázce jako již několikrát nejvíce hlasů (43%) dostala možnost týkající se akcí a zájezdů pořádaných KČT, což svědčí o jejich velké oblibě. KČT mapy a turističtí průvodci získali 29%, časopis Turista 17% a ubytování v chatách KČT jen 11%.

Graf 18: Nejvíce využívané služby KČT
Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Otázka č.18 - Chtěl(a) byste něco v Klubu českých turistů změnit? Jste s něčím nespokojen(a)?

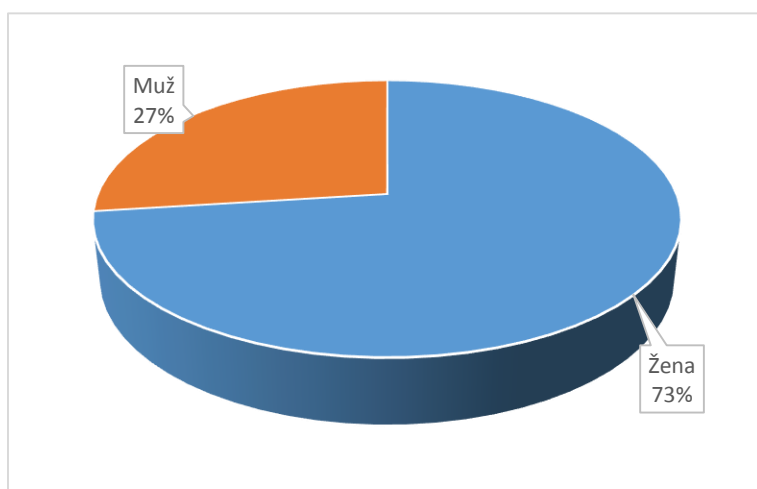
Tato otázka byla odpovídací bez možnosti zvolení odpovědi. Většina respondentů odpověděla, že jsou spokojeni a nemají co vytknout (56%), 25% uvedlo, že jim vadí rozdíly v pořádání akcí mezi jednotlivými odbory KČT, 19% uvedlo, že by uvítalo více turistických zájezdů.

Graf 19: Změny v KČT
Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 19 – Pohlaví

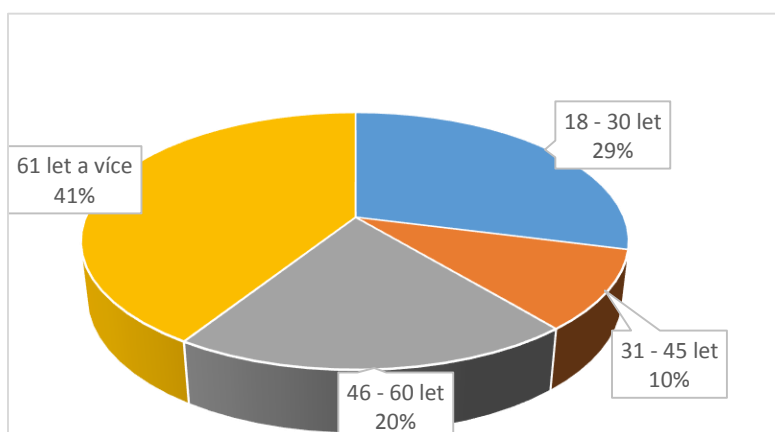
Poslední dvě otázky byly identifikační. Na první z nich, která se týkala pohlaví respondenta odpovědělo 73% žen a 27% mužů. Z toho vyplývá, že je v KČT převaha žen.

Graf 20: Pohlaví
Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

Otázka č. 20 – Věk

Poslední otázka se týkala věku respondentů. Nejvíce respondentů bylo ve věku 61 a více let (41%). Příjemným zjištěným překvapením bylo druhé místo, kde skončila s 29% věková hranice 18 – 30 let, což svědčí o tom, že jsou i mladí lidé se zájmem o turistiku a přírodu. Věková hranice 31-45 let (10%) a 46 – 60let (20%) dokázala, že v KČT chybí tzv. střední generace.

Graf 21: Věk
Zdroj: Vlastní zpracování, 2015

4 Shrnutí výsledků

Z pěti hypotéz byly tři potvrzeny, jedna hypotéza byla vyvrácena a jedna hypotéza nebyla ani potvrzena ani vyvrácena.

Hypotéza č. 1 – „Převažující motivací stát se členy KČT je čerpání slevových a jiných výhod“

Tato hypotéza byla vyvrácena otázkami č. 2 a 4. Kdy nejvíce oblíbená činnost byla pořádání turistických akcí a motivací stát se členy KČT bylo také pořádání turistických akcí. V obou případech tato odpověď získala nadpoloviční většinu (63% a 58%). Naopak výhody spojené se členstvím uvedlo jen 9% a 10% respondentů.

Také otázka č. 3 tuto hypotézu vyvrátila, kdy jen 23 % respondentů uvedlo, že čerpá výhody spojené se členstvím a 77% uvedlo, že výhody spojené se členstvím nečerpá.

Hypotéza č. 2 – „Turistické značení je vnímáno pozitivně.“

Tato hypotéza byla potvrzena otázkou č. 5, kdy turistické značení bylo nejvíce ohodnoceno známkou 2 (41%) a známkou 1 (39%).

Také otázky č. 6 a 7 tuto hypotézu potvrzují, kdy 77% respondentů uvedlo, že se nikdy vinou špatného turistického značení neztratily, a že neví o nějaké špatně značené trase. Tyto dvě odpovědi také dokazují pozitivní vnímání turistického značení v České republice.

Hypotéza č. 3 – „Kvalita turistických chat a ubytoven je vnímána pozitivně.“

Tato hypotéza nebyla potvrzena ani vyvrácena. V otázce č. 8 uvedlo jen 15% respondentů, že dává přednost ubytování v turistických chatách a ubytovnách KČT, naopak 63% dává přednost hotelu nebo penzionu. Tato otázka vypovídá spíše o negativním vnímání turistických chat a ubytoven.

Toto negativní vnímání vyvracuje otázka č. 10, kdy kvalita poskytovaných služeb byla nejvíce hodnocena známkou 2 (50%) a 1 (38%). Známkou 3 uvedlo jen 12% respondentů a známkou 4 a 5 nikdo nehodnotil. Také v otázce č. 11 převažuje odpověď Ano (69%), že by znova v budoucnu využili služeb turistických ubytoven. Tyto dvě otázky vypovídají o pozitivním vnímání turistických chat a ubytoven.

Hypotéza č. 4 – „Nejvíce preferována forma turistiky je pěší turistika.“

Tato hypotéza byla potvrzena otázkami č. 12, 13 a 14. V otázce č. 12 jako nejčastější formu turistiky uvedlo 59% pěší turistiku, což je nadpoloviční většina. Také v otázce č. 13 byla pěší turistika 84% respondentů uvedena jako atraktivní. Další potvrzení bylo v otázce č. 14, kdy pěší výlety tzv. vejšlapy uvedlo 43% respondentů jako akci, které se nejvíce účastní. Jelikož to nebyla nadpoloviční většina, tak je pro úplnost dodáno, že cykloturistické akce získaly 35% a turistické zájezdy 22%.

Hypotéza č. 5 – „Členové KČT jsou se svým členstvím spokojeni“

Tato hypotéza byla potvrzena otázkami č. 15, 16 a 18. V otázce č. 15 uvedlo 80% respondentů, že by členství v KČT doporučilo svým známým, což svědčí o jejich spokojenosti. Také v otázce č. 16 byla tato hypotéza potvrzena, kdy 90% respondentů považuje nabídku aktivit KČT za pestrou a atraktivní. Ve volně odpovídající otázce č. 18 uvedla nadpoloviční většina (56%), že jsou se členstvím spokojeni a nemají co vytknout.

5 Závěry a doporučení

Cílem této bakalářské práce bylo zhodnocení přínosu Klubu českých turistů v cestovním ruchu od jeho založení až po současnost v kraji Vysočina z hlediska motivace členů Klubu českých turistů a následně navrhnout možnosti zlepšení a nová opatření, která by oslovila širokou veřejnost, aby se staly členy Klubu českých turistů.

Zhodnocení přínosu Klubu českých turistů v cestovním ruchu by mohlo být zároveň i odpovědí na otázku, proč by se měl člověk stát členem Klubu českých turistů. Odpověď by mohla být následující: ve většině případů je pohyb lidí spjatý s pohybem po turisticky značených cestách, ať už jsou určeny pro pěší, cyklisty nebo se jedná o naučné stezky či trasy pro turistiku na koni. Náklady těchto značených tras jdou do milionů a je za nimi dobrovolná práce stovek vyškolených značkařů. Turistické mapy, které se využívají, jsou buď přímo vydávány KČT, nebo v případě jiných map zahrnujících turistické značení, jsou také dílem organizace KČT, která je musí najít, vyznačit, udržovat a informovat o nich všechny vydavatele turistických map. KČT nabízí možnost přespání v cca 40 chatách, které se snaží udržovat v přijatelné cenové relaci a v neposlední řadě pořádají ročně několik tisíc turistických akcí určených pro veřejnost. Svým členstvím v KČT a zaplacením ročního členského příspěvku, na všechny tyto akce, které KČT pořádá, člen přispívá.

Tato odpověď sestavená autorkou na základě zjištěných teoretických informací v rámci této bakalářské práce by mohla být doplněna o skutečnosti zjištěné dotazníkovým šetřením. Členové Klubu českých turistů jsou spokojení členové, kteří jsou tou nejlepší vizitkou a reklamou pro možné oslovení široké veřejnosti, aby se také staly členy KČT. Na základě dotazníkového šetření bylo také zjištěno, že největší motivací pro členství v KČT je pořádání turistických akcí.

Autorka by KČT doporučila, aby se na akcích konaných pro širokou veřejnost více prezentoval tím, jaké možnosti nabízí, jaká je jejich náplň činnosti, jaké členství přináší výhody (např. možnost účastnit se turistických akcí určených jen pro členy KČT, apod.).

V KČT chybí střední generace. Je to generace, která po většinou tráví spoustu času v práci, zažívá shon a stres. KČT by se měl na tuto generaci zaměřit pořádáním

turistických výletů po blízkém okolí, které by byly např. jen 2 hodinové vedené jako relaxační procházka po práci. V některých odborech KČT fungují i sobotní pěší výlety. Tyto by se měli rozšířit celorepublikově a KČT by se měl v rámci své propagace na to zaměřit. Oslovit střední generaci s nabídkou přizpůsobenou jejich časovým možnostem. Po celodenním nebo celotýdenním pracovním shonu je procházka, ať už pěší, cyklistická nebo na koni, tím nejlepším možným relaxem.

V rámci dotazníkového šetření bylo zjištěno, že 80% současných členů KČT by členství v KČT doporučily i svým známým. Osobní reference jsou tou nejlepší možnou reklamou, která navíc nic nestojí. Klub by se měl zaměřit na své současné členy a nabídnout nějakou další výhodu (např. slevy na mapy KČT) pro ty, kteří přivedou nové členy do Klubu.

Další bakalářské práce by se mohly zabývat tématem, jaké jsou možnosti propagace Klubu českých turistů. Zhodnotit současný stav a navrhnout nová opatření a zlepšení.

6 Seznam použitých zdrojů

6.1 Tištěné zdroje

CIBOROVÁ, Kateřina. Po červené. Turistické značky slaví 125 let. *Chrudimský deník*. 2014, (13.května): sekce 2.

HAVELKA, Jan. Renesance pěší turistiky. *Turista*. 2013, (7): 1. ISSN 0139-5467

HLOUŠEK, Jakub. Příběhem krajiny pod Čtyřmi palicemi. *Turista*. 2013, (5): 17-19. ISSN 0139-5467.

JIRÁSEK, Je první trasa vyznačená Klubem českých turistů skutečně pod vodou? *Turista*. 2013, (4): 58-59. ISSN 0139-5467.

KAŠOVSKÝ, Rostislav. Financování turistického značení v České republice. *Turista*. 2013, (6): 60. ISSN 0139-5467.

NĚMČANSKÝ, Milan. *Odvětví cestovního ruchu: vybrané kapitoly*. Vyd. 1. Karviná: Slezská univerzita, 1999, s. 312-313. ISBN 80-7248-034-0.

NOVÁK, Rostislav. Dolní Cerekev otevřela vlastní muzeum. *Turista*. 2013, (1-2): 4-5. ISSN 0139-5467.

Ottův turistický průvodce: Vysočina. Praha: Ottovo nakladatelství, s.r.o., 2010. ISBN 978-80-7360-871-2.

PRÁŠIL, Zdeněk. Radostínské rašeliniště. *Turista*. 2013, (8-9): 52-53. ISSN 0139-5467.

PROVAZNÍKOVÁ, Vlatka. Naučné stezky okolím Telče. *Turista*. 2013, (7): 50-51. ISSN 0139-5467.

SUVOROV, Petr. Ptáčkařské lokality v České republice. *Turista*. 2013, (5): 42-44. ISSN 0139-5467.

ŠTEMBERK, Jan. *Fenomén cestovního ruchu: možnosti a limity cestovního ruchu v meziválečném Československu*. 1. vyd. Pelhřimov: Nová tiskárna ve spolupráci s Vysokou školou obchodní v Praze, 2009, 298 s. ISBN 978-80-7415-021-0.

ŠTEMBERK, Jan. *Kapitoly z dějin cestovního ruchu*. 1. vyd. Pelhřimov: Nová tiskárna Pelhřimov ve spolupráci s katedrou společenských věd Vysoké školy obchodní v Praze, 2012, 222 s. ISBN 978-80-7415-065-4.

VÁLA, Jaroslav. Havlíčkův vršek. *Turista*. 2013, (1-2): 50-51. ISSN 0139-5467.

VÁLA, Jaroslav. Ze Stonařova alejí k zámečku Aleje. *Turista*. 2013, (5): 20-21. ISSN 0139-5467.

VYSTOUPIL, Jiří. *Atlas cestovního ruchu České republiky*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2006, 157 s. ISBN 80-239-7256-1.

WEINZETTELOVÁ, Jana. Turistika na koni. *Koně a hříbata*. 2013, (04): 34-35.

ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012, 768 s. ISBN 978-80-7201-880-2.

6.2 Internetové zdroje

BOHUSLAV, Petr. *VÝVOJ TURISTICKÉHO ZNAČENÍ u nás a značení turistických tras ve většině evropských zemí* [online]. 2012 [cit. 2015-07-05]. Dostupné z: <http://www.kct.cz/cms/sites/default/files/users/user1/dokumenty/znackari/UT-M.pdf>

Časopis Turista [online]. 2007 [cit. 2015-07-16]. Dostupné z: <http://turista.nacestu.cz/>

Historie KČT. *KČT* [online]. 2011 [cit. 2015-07-15]. Dostupné z: <http://www.kct.cz/cms/historie-kct>

Jezdecké stezky. *Vítejte na Vysočině: Turistický průvodce* [online]. 2015 [cit. 2015-07-11]. Dostupné z: <http://www.region-vysocina.cz/jezdecke-stezky>

Klub českých turistů [online]. 2011 [cit. 2015-07-16]. Dostupné z: <http://www.kct.cz/cms/>

Klub českých turistů. *Výkonnostní turistika: Metodika* [online]. 2015 [cit. 2015-07-11]. Dostupné z: <http://www.kct.cz/cms/sites/default/files/users/user1/dokumenty/vykonostni-turistika-metodika-20150603.pdf>

KČT Vysočina, o.s. [online]. 2013 [cit. 2015-07-15]. Dostupné z: <http://www.kctvysocina.cz/>

Krajský úřad Kraje Vysočina. *Koňské stanice v kraji Vysočina* [online]. 2006, 92 s. [cit. 2015-07-10]. Dostupné z: http://extranet.kr-vysocina.cz/download/pdf/edice/Konske_stanice.pdf

O kraji Vysočina. *Kraj Vysočina* [online]. 2008 [cit. 2015-07-16]. Dostupné z: <http://www.kr-vysocina.cz/vitejte-na-vysocine/d-4000086/p1=1205>

Statut Síně slávy české turistiky. *SMĚRNICE KČT PROG 1 / 2013*. 2013. Dostupné také z:

<http://www.kct.cz/cms/sites/default/files/users/user1/foto/sin-slavy/statut-sin-slavy.pdf>

Turistické mapy. *Klub českých turistů* [online]. 2011 [cit. 2015-07-05]. Dostupné z: <http://www.kct.cz/cms/turisticke-mapy>

Turistické značení KČT. *Klub českých turistů* [online]. 2011 [cit. 2015-07-05]. Dostupné z: <http://www.kct.cz/cms/turisticke-znaceni-kct>

Turistické známky [online]. 1999 [cit. 2015-07-06]. Dostupné z: <http://www.turisticke-znamky.cz/>

7 Přílohy

7.1 Dotazník

DOTAZNÍK

Klub českých turistů

Cílem tohoto dotazníku je získat přehled o názorech respondentů na fungování Klubu českých turistů.

Výsledky všech dotazníků budou zpracovány jako podklad pro bakalářskou práci studentky Univerzity Hradec Králové.

Dotazník je anonymní.

Zaškrtněte prosím vždy jen jednu odpověď, se kterou nejvíce souhlasíte.

1. Jak jste se o Klubu Českých turistů dozvěděl(a)?

- Od známého nebo člena z rodiny
- Z internetu
- Z odborného tisku
- Vývěska KČT

2. Jaká činnost Klubu českých turistů se Vám líbí nejvíce?

- Pořádání turistických akcí
- Značení turistických tras
- Vydávání turistických map a průvodců
- Výhody spojené se členstvím

3. Využíváte výhod spojených se členstvím?

- Ano
- Ne

4. Co Vás motivovalo stát se členem Klubu českých turistů?

- Pořádané turistické akce
- Poznávání nových lidí

- Slevové a jiné výhody
- Doporučení od známých a přátel

5. Jakou známkou byste ohodnotil(a) současný stav turistického značení?
(Ohodnoťte jako ve škole 1 = kladně, 5 = negativně)

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

6. Ztratil(a) jste se někdy vinou špatného turistického značení?

- Ano
- Ne

7. Víte o nějaké špatně značené trase?

- Ano
- Ne

8. Jakému ubytování dáváte přednost?

- Turistická chata, ubytovna nebo zařízení KČT
- Camp (stan, pevné ubytování nebo karavan)
- Spaní ve volné přírodě
- Hotel, penzion

9. Byl(a) jste někdy ubytován(a) na některé z chat nebo turistických ubytoven KČT?

- Ano
- Ne

10. Pokud ANO, jak byste ohodnotil(a) kvalitu poskytovaných služeb? (Ohodnoťte jako ve škole, 1 = pozitivní, 5 = negativní)

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

11. Pokud jste v otázce č.9 odpověděl(a) ANO, využil(a) byste jejich služeb i v budoucnu?

- Ano
- Ne

12. Jakou formu turistiky nejčastěji provozujete?

- Pěší turistika
- Cykloturistika
- Jezdecká turistika

13. Považujete pěší turistiku za atraktivní sport?

- ANO
- NE

14. Jakých akcí pořádaných Klubem českých turistů se nejčastěji účastníte?

- Pěší výlety po okolí
- Cykloturistické akce
- Autobusové turistické zájezdy

15. Doporučil(a) byste členství v Klubu českých turistů svým známým?

- Ano
- Ne

16. Považujete nabídku aktivit KČT za pestrou a atraktivní?

- Ano
- Ne

17. Jakých služeb, které poskytuje KČT, podle Vás nejvíce využíváte?

- Kupuji si mapy KČT a turistické průvodce
- Kupuji si časopis Turista
- Zúčastňuji se akcí a zájezdů pořádaných KČT
- Ubytovávám se v chatách a ubytovnách KČT

18. Chtěl(a) byste něco v Klubu českých turistů změnit? Jste s něčím nespokojen(a)?

Odpověď prosím napište do rámečku:

19. Pohlaví

- Žena
- Muž

20. Věk

- 18 – 30let
- 31 – 45 let
- 46 – 60 let
- 61 let a více

Děkuji za Váš čas a vyplnění dotazníku.

7.2 Seznam tabulek

Tabulka 1: Vývoj počtu značkařů.....	31
Tabulka 2: Hypotézy, jejich zdůvodnění a způsoby ověřování.....	36

7.3 Seznam grafů

Graf 1: Vývoj délky značených tras.....	26
Graf 2: Jak se členové dozvěděli o KČT.....	39
Graf 3: Nejoblíbenější aktivita KČT.....	40
Graf 4: Využívání výhod spojených se členstvím.....	40
Graf 5: Motivace pro členství v KČT.....	41
Graf 6: Znamkové ohodnocení stavu turistického značení.....	41
Graf 7: Ztracení vinou špatného turistického značení.....	42
Graf 8: Povědomí o špatně značených turistických trasách.....	42
Graf 9: Přednost v ubytování.....	43
Graf 10: Ubytovaní na chatách KČT.....	43
Graf 11: Kvalita služeb na chatách KČT.....	44
Graf 12: Využití služeb chat KČT v budoucnu.....	44
Graf 13: Nejčastější provozovaná forma turistiky.....	45
Graf 14: Atraktivnost pěší turistiky.....	45
Graf 15: Účast na akcích pořádaných KČT.....	46
Graf 16: Doporučení členství v KČT.....	46
Graf 17: Atraktivita nabídek KČT.....	47
Graf 18: Nejvíce využívané služby KČT.....	47
Graf 19: Změny v KČT.....	48
Graf 20: Pohlaví.....	48
Graf 21: Věk.....	49

UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ
Fakulta informatiky a managementu
Rokitanského 62, 500 03 Hradec Králové, tel: 493 331 111, fax: 493 332 235

Zadání k závěrečné práci

Jméno a příjmení studenta: **Monika Štumpfová**
Obor studia: Management cestovního ruchu
Jméno a příjmení vedoucího práce: **Michal Trousil**

Název práce:
Role a fungování Klubu českých turistů v cestovním ruchu

Název práce v AJ:
Role and functioning of the Club of Czech tourists in tourism

Podtitul práce:
kraj Vysočina

Podtitul práce v AJ:

Cíl práce: Zhodnocení přínosu Klubu českých turistů v cestovním ruchu od jeho založení až po současnost v kraji Vysočina

Osnova práce:
I. Úvod
1. Cíl práce a metodika zpracování
II. Teoretická východiska
1. Historie KČT
2. Pěší turistika
3. Cykloturistika
4. Turistika na koni
5. Vydavatelská činnost
6. Značkařství
7. Další aktivity KČT
III. Empirická část
1. Základní výzkumné otázky a hypotézy
2. Sběrání informací a průběh šetření
3. Výsledky šetření
IV. Shmutí výsledků
V. Závěry a doporučení
VI. Seznam použitých zdrojů
VII. Přílohy

Projednáno dne:

Podpis studenta

Podpis vedoucího práce